



UNIWERSYTET
KAZIMIERZA WIELKIEGO
W BYDGOSZCZY

Załącznik
do uchwały nr 44/2021
Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej
z dnia 21 stycznia 2021 r.



Ocena programowa

Profil praktyczny

Raport z realizacji zaleceń

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej oceniany kierunek studiów:

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, ul. Chodkiewicza 30, 85-064
Bydgoszcz

Nazwa kierunku studiów:

Ekonomia

Poziom studiów: pierwszego stopnia

Profil studiów: praktyczny

Formy studiów: studia stacjonarne, studia niestacjonarne

Spis treści

1. Skład zespołu przygotowującego raport z realizacji zaleceń _____ 3
2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 385/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 _____ 4
3. Informacje o wdrożonych działaniach naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń oraz samoocena ich skuteczności _____ 6
4. Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikające ze zmian przepisów prawa _____ 27

1. Skład zespołu przygotowującego raport z realizacji zaleceń

Imię i nazwisko	Tytuł lub stopień naukowy/stanowisko/funkcja pełniona w uczelni
Radosław Krajewski	dr hab. / prof. UKW / Dyrektor Instytutu Prawa i Ekonomii
Aldona Uziębło	dr / adiunkt / Zastępca Dyrektora Instytutu Prawa i Ekonomii ds. ekonomii
Sławomir Kamosiński	dr hab. / prof. UKW / Kierownik Katedry Ekonomii
Agnieszka Szczepkowska-Flis	dr / adiunkt

2. Zalecenia wymienione w uchwale nr 385/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020

W odniesieniu do kryterium 1:

1. Zgodnie z programem studiów uzyskiwane na tym kierunku efekty uczenia się zawierają dyscypliny, dla których wskazano kilkuprocentowe udziały efektów uczenia się. Są to dyscypliny wspomagające, których wskazanie w uchwale jest zbędne. W tym kontekście korekta procentowego udziału dyscyplin, do których zgodnie z programem studiów przypisano efekty uczenia się polegać będzie na wyeliminowaniu dyscyplin wspomagających, do których przypisano kierunek.

2. Kierunkowe efekty uczenia się odpowiadają bardziej profilowi ogólnoakademickiemu niż praktycznemu, ponieważ zdecydowanie przeważają efekty związane z wiedzą teoretyczną, nie umiejętnościami praktycznymi, czy kompetencjami społecznymi. Jednocześnie niektóre sformułowania użyte w opisie efektów uczenia się nie odpowiadają poziomowi studiów pierwszego stopnia. Należy zatem zwiększyć udział efektów w zakresie kompetencji i umiejętności praktycznych z uszczupleniem efektów w zakresie wiedzy oraz dokonać korekty sformułowań użytych w opisie efektów uczenia się. Mając powyższe na uwadze korekta efektów uczenia się będzie polegała na ich dostosowaniu do profilu praktycznego i do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

3. Kierunkowe efekty kształcenia są na tyle ogólnie sformułowane, że trudno je ocenić w kontekście aktualnego stanu wiedzy czy praktyki, ale również trudno jest ocenić czy jest możliwa ich realizacja w praktyce. Konieczne jest ujęcie efektów uczenia się w taki sposób, aby każdy efekt był możliwy do zweryfikowania, iż został osiągnięty. Dokonanie modyfikacji opisu zakładanych efektów uczenia się musi skutkować dalszymi działaniami dotyczącymi dostosowania treści programowych, form zajęć, metod kształcenia sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a nawet warunków kadrowych, czy infrastrukturalnych, wsparcia studentów. Korekta efektów uczenia się wywiera wpływ na cały program studiów i warunki jego realizacji.

W odniesieniu do kryterium 2:

1. W przypadku niektórych przedmiotów występuje niezgodność z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie wiodącej, do której kierunek jest przyporządkowany. Analiza sylabusów wykazała, że w szeregu przypadków na zajęciach wykorzystywane są pozycje literaturowe wydane kilkadziesiąt lub kilkanaście lat temu, które nie odzwierciedlają aktualnego stanu wiedzy. Konieczna jest korekta części sylabusów w zakresie literatury, aby była adekwatna do aktualnego stanu wiedzy.

2. Analiza programu studiów wskazała, że liczba punktów ECTS, która uzyskiwana jest w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów nie spełnia wymagań formalnych. Konieczna jest korekta liczby punktów ECTS objętych programem studiów w ramach tzw. godzin kontaktowych.

3. Wymiar 480 godzin, które zostały przyporządkowane praktykom 6-miesięcznym oraz odpowiadająca im liczba punktów ECTS (16) nie pozwala na osiągnięcie wszystkich przewidzianych na profilu praktycznym efektów uczenia się w zakresie umiejętności. Zaleca się, zatem dokonanie korekty liczby godzin praktyk i odpowiadających im punktów.

4. Analiza sylabusów poszczególnych przedmiotów wskazała, iż zbyt mało jest metod takich jak projekty, czy gry symulacyjne prowadzonych w warunkach zbliżonych do rzeczywistych. Zaleca się

zwiększenie liczby zajęć o charakterze warsztatowym i projektowym kształtujących umiejętności właściwe dla praktycznego profilu studiów.

5. Studenci uczestniczą w zajęciach seminarium dyplomowego, w ramach którego realizują studia literaturowe oraz badania empiryczne. W ramach tego seminarium nie są kształtowane umiejętności obróbki i analizy danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-ekonometrycznych, co związane jest z brakiem odpowiedniego przygotowania praktycznego na zajęciach ze statystyki oraz ekonometrii, które mają charakter zbyt teoretyczny i nie uczą posługiwania się odpowiednim oprogramowaniem. Konieczna jest korekta programu seminariów, tak, aby były stosowane między innymi: analizy przypadków z wykorzystaniem danych statystycznych przy użyciu metod statystyczno-ekonometrycznych, a także wprowadzenie wymogu korzystania ze źródeł obcojęzycznych.

W odniesieniu do kryterium 3:

1. Korekta metod weryfikacji i oceny osiągniętych przez studentów efektów uczenia się, w taki sposób, aby zapewniały właściwą weryfikację oraz ocenę stopnia osiągnięcia wszystkich zakładanych efektów uczenia się. Przykładowo prace testowe nie weryfikują w wystarczającym stopniu osiągnięcia efektów z zakresu praktycznych umiejętności. Zasadne jest zidentyfikowanie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych, które negatywnie wpływają na możliwości weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów założonych efektów uczenia się. Konieczne jest usunięcie nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych.

2. Korekta tematyki prac dyplomowych do zakresu kształcenia, zakładanych efektów uczenia się, poziomu i profilu studiów.

3. Zweryfikowanie zasad przygotowywania prac dyplomowych, tak, aby zostały wyeliminowane błędy w tych pracach takie jak: brak zdefiniowania celu pracy i metod badawczych, brak wystarczającego odniesienia do prac naukowych, niewystarczająca liczba pozycji literatury krajowej i obcojęzycznej, zmarginalizowanie części empirycznej, czy błędy formalne i stylistyczne.

W odniesieniu do kryterium 4: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 5: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 6: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 7: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 8: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 9: brak zaleceń

W odniesieniu do kryterium 10: brak zaleceń

3. Informacje o wdrożonych działaniach naprawczych odnoszących się do poszczególnych zaleceń oraz samoocena ich skuteczności

Kluczowe informacje:

1. Kierunek Ekonomia, pierwszego stopnia, rozpoczął funkcjonowanie jako **kierunek o profilu ogólnoakademickim** 01.10.2015 r. **Absolwenci z rocznika 2019/2020** stanowią ostatnią grupę osób kończącą studia na kierunku Ekonomia o profilu ogólnoakademickim; tematyka i charakter prac dyplomowych przygotowywanych do roku akademickiego 2019/2020 włącznie odpowiada zatem **ogólnoakademickiemu profilowi**.
2. **Od 01.10.2018 r. (od cyklu kształcenia 2018/2019) kierunek Ekonomia, pierwszego stopnia, funkcjonuje jako kierunek o profilu praktycznym** co oznacza, że w obecnym roku akademickim po raz pierwszy zostaną ukończone prace dyplomowe i odbędą się egzaminy dyplomowe związane z praktycznym profilem studiów.
3. W trakcie prowadzenia profilu praktycznego zdecydowano o modyfikacji programu studiów co oznacza, że funkcjonują równocześnie programy (i odpowiednio, harmonogramy studiów oraz matryce efektów uczenia się):
 - dla naboru 2020/2021 (obecnie I rok),
 - dla naboru 2019/2020 (II rok),
 - dla naboru 2018/2019 (III rok).Programy, matryce, harmonogramy i obsada studiów załączone są w formie elektronicznej.
4. W punkcie czwartym Raportu przedstawiono inne zmiany, wdrożone na kierunku Ekonomia (kryteria 4-10). Choć nie było ich w zaleceniach PKA, w trosce o podniesienie jakości kształcenia i dalszy rozwój kierunku Instytut Prawa i Ekonomii (IPIE) m.in. rozszerza ofertę edukacyjną, kadre naukowo-dydaktyczną i zasoby infrastrukturalne.

Kryterium 1:

Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Misja, cele i zadania Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy zostały określone w Strategii Rozwoju na lata 2016-2020 i przyjęte uchwałą Senatu z dnia 26 stycznia 2016 r. ([link](#)). Nowa strategia na kolejne lata zostanie przyjęta w maju 2021 r.

Również Instytut Prawa i Ekonomii określił misję i strategię działalności (2020r.); są one wpisane w dążenia całej Uczelni [link](#). Misją Instytutu Prawa i Ekonomii jest prowadzenie działalności badawczej i dydaktycznej na najwyższym poziomie. IPIE łącząc nauki prawne z ekonomią i finansami ma interdyscyplinarny potencjał z korzyścią dla prowadzonych kierunków studiów oraz ku dalszemu rozwojowi. Wpisując się w misję Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Instytut prowadzi wszechstronne działania na rzecz nauki i edukacji zgodne z potrzebami i aspiracjami obywateli oraz celami naszej Ojczyzny, jak też osób z innych państw, w tym wnosząc wkład w rozwój nauki oraz kształcąc specjalistów zgodnie z potrzebami rynku pracy, tak w obszarach utrwalonych, jak i nowatorskich odpowiadając na zmieniające się potrzeby społeczne i gospodarcze. W swoich działaniach i planach Instytut Prawa i Ekonomii kieruje się zasadami wolności i rzetelności naukowej, staranności i nowoczesności dydaktycznej, otwartości komunikacyjnej, w tym w mediach społecznościowych, jak też równości i życzliwości w relacjach międzyludzkich, starając się kreować instytutową przestrzeń dla dobra wspólnoty instytutowej i społeczności uniwersyteckiej.

Kluczową rolę w opracowaniu i doskonaleniu koncepcji kształcenia odgrywa Rada Kierunku Ekonomia, wśród której są przedstawiciele interesariuszy zewnętrznych, student – interesariusz wewnętrzny oraz pięciu wykładowców z Katedry Ekonomii. Od 01.10.2020 r. interesariuszami zewnętrznymi są p. Grzegorz Dankowski (prowadzący Licencjonowane Biuro Rachunkowe Sp. z o.o.)

oraz p. Andrzej Woda (prowadzący biuro rachunkowe). Ten ostatni przez semestr prowadził także zajęcia ze studentami; m.in. to doświadczenie pozwoliło mu z pełnym zrozumieniem specyfiki uczelni doradzać w zakresie zmian programu studiów, korzystnych dla jakości i efektów uczenia się. Również interesariusz wewnętrzny, student trzeciego roku na kierunku ekonomia, p. Dawid Podlaski, aktywnie uczestniczy w posiedzeniach Rady Kierunku.

Dyskusje nad korektami w zakresie efektów uczenia się rozpoczęły się natychmiast po otrzymaniu Raportu Zespołu Oceniającego PKA, w styczniu 2020 r. W uzgodnieniach brali udział wszyscy pracownicy Katedry Ekonomii, a także wszyscy wykładowcy, prowadzący zajęcia na tym kierunku. Ostateczną wersję efektów uczenia się i planów studiów ustaliła Rada Kierunku Ekonomii. Senat Uczelni na wniosek JM Rektora, po uzyskaniu pozytywnej opinii Rady Kolegium IV i Uniwersyteckiej Komisji ds. Kształcenia, zatwierdził zmiany w dniu 30 czerwca 2020 r. (Uchwała Nr 65/2019/2020 Senatu UKW z dnia 30 czerwca 2020 r., w sprawie ustalenia od cyklu kształcenia 2020/2021 zmian w programie studiów w zakresie dostosowania do zaleceń pokontrolnych Polskiej Komisji Akredytacyjnej na kierunku Ekonomia – stacjonarne i niestacjonarne studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym [link](#)). Z uwagi na brak możliwości modyfikacji matrycy efektów dla rozpoczętych cykli nauczania, zmiany w efektach wdrożono od naboru 2020/2021.

Ad. 1. Dokonano korekty procentowego udziału dyscyplin poprzez wyeliminowanie wskazanych dyscyplin wspomagających.

Pozycja	Obecnie	Przed zmianą
Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się	<p>Dyscypliny w dziedzinie nauk społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomia i finanse (75%) • nauki prawne (10%) • nauki o zarządzaniu i jakości (3%) <p>Dyscypliny w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematyka (6%) <p>Dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • filozofia (1%), • językoznawstwo (5%) 	<p>Dyscypliny w dziedzinie nauk społecznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ekonomia i finanse (64%) • nauki prawne (13%) • nauki socjologiczne (3%) • nauki o komunikacji społecznej i mediach (2%) • nauki o polityce i administracji (1%) • nauki o zarządzaniu i jakości (1%) <p>Dyscypliny w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • matematyka (6%) • informatyka (1%) <p>Dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • historia (3%) • filozofia (1%) • językoznawstwo (5%)
Dyscyplina wiodąca (min. 60% efektów uczenia się i punktów ECTS)	ekonomia i finanse (75%)	ekonomia i finanse (64%)

Podstawa zmian: Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 65/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., [link](#).

Szczegółowe informacje: załącznik nr 2, pkt 1: Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu oraz Biuletyn Informacji Publicznej UKW [link](#).

W celu dostosowania procentowego udziału dyscyplin do **Stanowiska interpretacyjnego nr 5/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 2 lipca 2020 r.**, zostanie przeprowadzona korekta polegająca na całkowitym wyeliminowaniu dyscyplin wspomagających od roku akademickiego 2021/2022.

Pozycja	Rok akademicki 2021/2022	Obecnie
Dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się	Dyscypliny w dziedzinie nauk społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ekonomia i finanse (100%) 	Dyscypliny w dziedzinie nauk społecznych: <ul style="list-style-type: none"> ekonomia i finanse (75%) nauki prawne (10%) nauki o zarządzaniu i jakości (3%) Dyscypliny w dziedzinie nauk ścisłych i przyrodniczych: <ul style="list-style-type: none"> matematyka (6%) Dyscypliny w dziedzinie nauk humanistycznych: <ul style="list-style-type: none"> filozofia (1%) językoznawstwo (5%)
Dyscyplina wiodąca (min. 60% efektów uczenia się i punktów ECTS)	ekonomia i finanse (100%)	ekonomia i finanse (75%)

Samoocena skuteczności: Od roku akademickiego 2020/2021 częściowe, od roku akademickiego 2021/2022 pełne wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA; zatwierdzenie zmian nastąpi podczas posiedzenia Senatu UKW w czerwcu 2021 r.

Ad. 2.

- a) dokonano zwiększenia udziału efektów uczenia się w zakresie kompetencji i umiejętności praktycznych z pomniejszeniem efektów z zakresu wiedzy

Pozycja	Obecnie	Przed zmianą
Efekty uczenia się z zakresu kompetencji i umiejętności praktycznych	<ul style="list-style-type: none"> kompetencje 33% umiejętności 37% 	<ul style="list-style-type: none"> kompetencje 21% umiejętności 35%
Efekty uczenia się z zakresu wiedzy	<ul style="list-style-type: none"> wiedza 30% 	<ul style="list-style-type: none"> wiedza 44%

Podstawa zmian: Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 65/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., [link](#).

Szczegółowe informacje: załącznik nr 2, pkt 1: Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu oraz Biuletyn Informacji Publicznej UKW [link](#).

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

- b) dokonano korekty sformułowań użytych w opisie efektów uczenia się, dostosowując je do profilu praktycznego i do poziomu 6 Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
Wiedza	K_W01	posiada wiedzę o miejscu ekonomii w systemie nauk oraz o jej powiązaniach z innymi dyscyplinami, zna zasady i koncepcje ekonomii	K_W01	posiada podstawową wiedzę z dziedziny nauk ekonomicznych oraz ich miejsca w systemie nauk społecznych i relacjach z innymi naukami
	K_W02	ma uporządkowaną wiedzę na temat gospodarki rynkowej i jej mechanizmów	K_W02	wyjaśnia zasady i koncepcje teorii ekonomii w odniesieniu do funkcjonowania rynku i gospodarowania w warunkach ograniczonych zasobów
	K_W03	ma wiedzę o narzędziach i metodach z zakresu rachunkowości i podatków	K_W03	ma uporządkowaną wiedzę ogólną w zakresie mechanizmów funkcjonowania gospodarki na poziomie kraju oraz narzędzi i instrumentów polityki gospodarczej i społecznej
	K_W04	ma wiedzę o narzędziach i metodach z zakresu finansów i bankowości	K_W04	posiada elementarną wiedzę o rodzajach struktur i instytucji gospodarczych w kraju i UE, zna strukturę gospodarki narodowej i zależności między jej elementami
	K_W05	zna i rozumie teorie, zasady, metody oraz narzędzia matematyczne, statystyczne i ekonometryczne	K_W05	posiada podstawową wiedzę z zakresu rachunkowości i finansów przedsiębiorstw, instytucji publicznych i finansowych, organizacji pozarządowych, banków
	K_W06	posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania	K_W06	zna i rozumie mechanizmy polityki finansowej, społecznej, gospodarczej oraz posiada podstawową wiedzę na temat problemów gospodarki

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
				rynkowej oraz przeobrażeń społecznych, kulturowych i prawnych w Polsce i na świecie
	K_W07	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu nauk społecznych	K_W07	posiada uporządkowaną wiedzę matematyczną pozwalającą na jej stosowanie jej w naukach ekonomicznych i finansowych
	K_W08	zna i rozumie mechanizmy polityki gospodarczej oraz posiada podstawową wiedzę na temat problemów gospodarki rynkowej w Polsce i na świecie	K_W08	ma podstawową wiedzę na temat zachowania człowieka w zakresie zaspokajania potrzeb, zachowań konsumenckich i producenta oraz reguł kształtowania stosunków międzyludzkich
			K_W09	zna metody wnioskowania, analiz i wyboru rozwiązań
			K_W10	posiada podstawową wiedzę z zakresu zarządzania
			K_W11	ma uporządkowaną wiedzę o procesach zmian struktur i instytucji społecznych oraz gospodarczych, a także o przyczynach i konsekwencjach tych zmian
			K_W12	zna i rozumie relacje zachodzące pomiędzy gospodarką i jej otoczeniem, zna rodzaje więzi społecznych oraz genezę ich historycznej ewolucji
			K_W13	zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego oraz filozofii i socjologii
			K_W14	rozumie zasady funkcjonowania gospodarki rynkowej oraz zna

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
				podstawowe zasady tworzenia i rozwoju form indywidualnej przedsiębiorczości
			K_W15	zna historyczne uwarunkowania obecnego stanu życia gospodarczego i kulturalnego
Umiejętności	K_U01	potrafi oceniać i prawidłowo identyfikować oraz wyjaśniać zjawiska gospodarcze, ekonomiczne i finansowe zachodzące w skali kraju i w skali międzynarodowej	K_U01	potrafi dokonać obserwacji i prawidłowej interpretacji zjawisk ekonomicznych i społecznych zachodzących w gospodarce rynkowej
	K_U02	potrafi wykorzystywać wiedzę teoretyczną do obserwacji, opisu, analizowania oraz prognozowania zjawisk i procesów ekonomicznych, a także do przygotowywania raportów, prac pisemnych, prezentowania opinii	K_U02	posiada umiejętność poszukiwania i korzystania z wiarygodnych źródeł informacji, potrafi korzystać ze źródeł bibliograficznych w tym elektronicznych
	K_U03	posiada umiejętność posługiwania się właściwie dobranymi narzędziami, w tym elektronicznymi w celu analizy i interpretacji zjawisk i procesów ekonomicznych	K_U03	potrafi określić i ocenić rolę państwa w gospodarce oraz wyjaśnić mechanizmy ekonomiczne
	K_U04	potrafi interpretować wyniki analiz matematycznych, statystycznych oraz ekonometrycznych i na ich podstawie prognozować zjawiska gospodarcze i społeczne	K_U04	potrafi interpretować wyniki analiz statystycznych, na ich podstawie prognozować zjawiska gospodarcze i społeczne
	K_U05	potrafi prawidłowo posługiwać się systemem norm i zasad w przestrzeganiu prawa i etyki	K_U05	potrafi wykorzystać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu ekonomii i powiązanych z nią dyscyplin w celu analizowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych,

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
				społecznych oraz z zakresu zarządzania
	K_U06	posługuje się przepisami prawa dotyczącego gospodarki i potrafi je stosować do typowych przypadków praktycznych	K_U06	posługuje się przepisami prawa dotyczącego gospodarki i potrafi je stosować do typowych przypadków praktycznych
	K_U07	potrafi przeprowadzić diagnozę sytuacji przedsiębiorstwa	K_U07	potrafi przeprowadzić diagnozę sytuacji przedsiębiorstwa i jednostki samorządu terytorialnego wykorzystując podstawowe metody analizy finansowej i zarządzania
	K_U08	potrafi posługiwać się rachunkiem ekonomicznym oraz wykorzystać teorie zachowania się podmiotów rynkowych do interpretowania i rozwiązywania problemów ekonomicznych	K_U08	interpretuje wybrane problemy współczesnej gospodarki w świetle dorobku ekonomii i zarządzania
	K_U09	potrafi prawidłowo formułować, analizować i rozwiązywać problemy ekonomiczne, zarządcze i prawne występujące w przedsiębiorstwie	K_U09	posiada umiejętności językowe w zakresie ekonomii, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
	K_U10	potrafi zdefiniować i rozwiązywać zadania problemowe (studia przypadków, projekty, zadania)	K_U10	potrafi zdefiniować i rozwiązywać zadania problemowe (studia przypadków, projekty, zadania)
	K_U11	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych oraz prac pisemnych posługując się terminologią ekonomiczną oraz wykorzystując dorobek dyscyplin pokrewnych	K_U11	posiada umiejętność przygotowania prac pisemnych z zakresu ekonomii i nauk pokrewnych oraz prezentacji wyników badań ekonomicznych
	K_U12	posiada umiejętności językowe w zakresie ekonomii, zgodne	K_U12	posiada umiejętność przygotowania wystąpień ustnych w języku polskim

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
		z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego		i języku obcym posługując się terminologią ekonomiczną oraz wykorzystując dorobek dyscyplin pokrewnych
Kompetencje	K_K01	rozumie potrzebę ciągłego zdobywania i pogłębiania wiedzy oraz rozwoju zawodowego wynikającego ze zmienności otoczenia	K_K01	rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego wynikającego ze zmienności otoczenia
	K_K02	jest gotów do krytycznej oceny wykorzystywanych metod badawczych, profesjonalizmu i dbałości o rzetelną interpretację danych opisywanej rzeczywistości	K_K02	potrafi zorganizować pracę swoją i zespołu, współdziałać oraz pełnić różne role w grupie
	K_K03	potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, uzupełniać ją z profesjonalnych źródeł	K_K03	sprawnie komunikuje się z otoczeniem w miejscu pracy i poza nim oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu
	K_K04	jest gotów do samodzielnej pracy badawczej, logicznego i analitycznego myślenia oraz poprawnego formułowania wniosków	K_K04	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę ekonomiczną w działaniach związanych z życiem gospodarczym
	K_K05	potrafi zorganizować pracę swoją i zespołu, współdziałać oraz pełnić różne role w grupie	K_K05	potrafi uczestniczyć w przygotowaniu projektów społecznych, uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i społeczne
	K_K06	sprawnie komunikuje się z otoczeniem oraz przekazuje swoją wiedzę przy użyciu różnych środków przekazu (w szczególności multimedialnych)	K_K06	potrafi doskonalić nabytą wiedzę i umiejętności, uzupełniać ją z profesjonalnych źródeł
	K_K07	potrafi wykorzystać zdobytą wiedzę ekonomiczną w działaniach praktycznych		
	K_K08	jest gotów do przekazywania i obrony własnych poglądów w kwestiach ekonomicznych		

Efekty kierunkowe	Obecnie		Przed zmianą	
		i społecznych oraz prowadzenia merytorycznej dyskusji		
	K_K09	ma umiejętności klarownego i merytorycznego przedstawienia problemu decyzyjnego		
	K_K10	jest gotów do postępowania zgodnie z zasadami prawa, etyki zawodowej z poszanowaniem własności intelektualnej		

Podstawa zmian: Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 65/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., [link](#)

Szczegółowe informacje: Biuletyn Informacji Publicznej UKW [link](#)

Samocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 3. Po dokonaniu modyfikacji zakładanych efektów uczenia się dostosowano do nich treści programowe, formy zajęć, metody kształcenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się, a także warunki kadrowe, infrastrukturalne i rodzaje wsparcia studentów.

- a) treści programowe:
 - nacisk na weryfikację aktualności treści programowych, dostosowanie ich do zmian w przepisach i aktualnego stanu wiedzy;
- b) formy zajęć:
 - zwiększona liczba godzin zajęć laboratoryjnych umożliwiła wprowadzenie do programu studiów programów finansowo-księgowych (moduł: Programy finansowo-rachunkowe w praktyce, 120 h/80 h);
- c) metody kształcenia:
 - zwiększony udział procentowy efektów umiejętnościowych oraz kompetencyjnych wymusił na prowadzących zajęcia konieczność wprowadzenia większej liczby metod konwersatoryjno-ćwiczeniowych; dodatkowo od stycznia 2021 r. wszystkie roczniki korzystają z interaktywnego programu, symulacyjnej gry biznesowej on-line ([link](#)), polegającej na prowadzeniu własnego przedsiębiorstwa. Gra łączy zdobywanie wiedzy i rywalizację, ćwiczenie myślenia strategicznego, trening umiejętności zarządczych i miękkich (praca w zespole, negocjacje, reagowanie na sytuacje problemowe, współzawodnictwo, radzenia sobie z porażką) oraz naukę reguł poruszania się po współczesnym rynku, w tym m.in. zarządzanie finansami, zarządzanie zespołem, negocjacje, elementy prawa cywilnego i prawa pracy z rozrywką. Symulacja wdrażana jest zgodnie z ideą „experiential learning” i oparta jest na „doświadczeniu”. Studenci mierzą się z realnie odwzorowanymi zdarzeniami z życia codziennego przedsiębiorcy, wcielając się w rolę właścicieli firm/członków zarządów;

d) weryfikacja i ocena efektów uczenia się:

dokonano analizy sylabusów; przeprowadzono konsultacje z wybranymi wykładowcami, wskazując na konieczność zmian weryfikacji efektów uczenia się;

e) warunki kadrowe:

dokonano zmian w obsadzie osób prowadzących zajęcia, kładąc nacisk na ich umiejętności praktyczne. Zwiększono równocześnie w stosunku do roku 2019/2020 liczebność kadry dydaktycznej, pozyskiwanej w drodze konkursów, współpracy z innymi jednostkami UKW bądź w ramach umów cywilnoprawnych.

Nowi etatowi wykładowcy, prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia od roku akademickiego 2020/2021, po przeprowadzonych konkursach, to:

- **mgr Ewelina Augustynowicz, główna księgowa i kadrowa w Euroexper sp. z o.o.;** ukończyła studia licencjackie na kierunku ekonomia na Wydziale Administracji i Nauk Społecznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Stopień magistra uzyskała na kierunku finansowo-prawnym na Wydziale Finansów i Zarządzania w Bydgoszczy Wyższej Szkoły Bankowej w Toruniu. Związana z naszym Uniwersytetem od 2015 r., najpierw jako studentka działająca w kołach naukowych oraz na rzecz Klubu Uczelnianego Akademickiego Związku Sportowego UKW, od 2020 r. jako asystentka w Instytucie Prawa i Ekonomii. Doświadczenie zawodowe w pracy na stanowisku księgowej zdobywała w biurze rachunkowym. Kwalifikacje zawodowe poszerza kontynuując ścieżkę certyfikacji zawodu księgowego w Stowarzyszeniu Księgowych w Polsce. Prelegentka podczas krajowych i międzynarodowych konferencji naukowych. Finalistka konkursów w zakresie rachunkowości, finansów i bankowości;
- **dr Maryla Bieniek - Majka, kierowniczka ds. logistyki i sprzedaży w Oleris Sp. z o.o.;** ukończyła studia magisterskie na kierunku ekonomia w Instytucie Ekonomii i Zarządzania Politechniki Koszalińskiej. Stopień naukowy doktora nauk ekonomicznych uzyskała na Wydziale Ekonomii Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu. Jest autorką i współautorką licznych publikacji naukowych. Jej zainteresowania badawcze oscylują w zakresie ekonomiki i organizacji przedsiębiorstw, procesów integracji, organizacji rynku owoców i warzyw, wspólnej polityki rolnej. Należy do Stowarzyszenia Ekonomistów Rolnictwa i Agrobiznesu. Zapraszana jest jako ekspert do programów informacyjnych w TVP Bydgoszcz. Brała udział w wielu konferencjach krajowych jak i międzynarodowych. Odbyła kilkakrotnie staże w Brukseli w siedzibie Parlamentu Europejskiego. W ramach współpracy międzynarodowej uczestniczyła w wielu szkoleniach i stażach, dla przykładu w ISG Business & Economics School w Lizbonie w Portugalii, Marijampolė College w Mariampolu na Litwie, Çağ Üniversitesi w Mersin w Turcji, czy 1 Decembrie 1918 University w rumuńskiej Alba Iulia. Przez wiele lat związana była z Kujawsko-Pomorską Szkołą Wyższą w Bydgoszczy. Od 2020 r. jest adiunktem w naszym Instytucie;
- **dr Ewelina Idziak (do 15.03.2021r. magister), dyrektorka Regionalna w Departamencie Bankowości Korporacyjnej w Banku Millenium;** tytuł licencjata uzyskała na kierunku bankowość i finanse, tytuł magistra w ramach specjalności polityka gospodarcza i strategia przedsiębiorstw na Wydziale Ekonomii Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. Stopień doktora nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse uzyskała w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu. Posiada nadawany przez Ministra Finansów certyfikat księgowego, potwierdzający uprawnienia do prowadzenia ksiąg rachunkowych. Jest autorką kilkunastu publikacji naukowych. Swoją karierę w szkolnictwie wyższym zaczęła od współpracy z Wyższą Szkołą

Gospodarki w Bydgoszczy oraz później również z Wyższą Szkołą Bankową. Brała udział w wielu konferencjach biznesowych i biznesowo-naukowych. Posiada szerokie doświadczenie biznesowe w finansach i bankowości poprzez różnorodne spektrum stanowisk. Prowadziła wiele kursów i szkoleń jako trener w zakresie szeroko pojętej tematyki ekonomiczno-finansowo-biznesowej. Zdobyła także doświadczenie w finansach pracując w dziale finansowym przedsiębiorstwa, jak i biurze rachunkowym. Wielokrotnie uczestniczyła w projektach międzynarodowych jako organizator i wykładowca z dziedziny przedsiębiorczości, innowacji oraz tzw. service design. Zdobyła wartościowe certyfikaty międzynarodowe m.in. z Service Design - University of Virginia, Innovation for Entrepreneurs - University of Maryland oraz The Language and Tools of Financial Analysis - University of Melbourne. Ukończyła liczne kursy i szkolenia z następujących obszarów: pedagogiczny, zarządzanie zasobami ludzkimi, księgowości i podatków, ocena kondycji ekonomicznej firm, biznes plan, analiza opłacalności, zdolność kredytowa, rekrutacja i selekcja kadr, techniki sprzedaży, komunikacja interpersonalna, negocjacje, asertywność, inwestowanie w nieruchomości, analiza ekonomiczno-finansowa. Związana z naszym Uniwersytetem od 2020 r.

Dodatkowo na kierunku Ekonomia od roku akademickiego 2020/2021 rozpoczęto współpracę z etatowymi pracownikami UKW:

- **dr Katarzyną Chmielewską, pracowniczką Instytutu Matematyki UKW;**
doktor nauk matematycznych (Politechnika Łódzka), certyfikowany coach i tutor. Ukończyła akredytowaną przez ICF Akademię Professional Coaching Joanny Rajang oraz prowadzone przez Collegium Wratislaviense Szkołę Tutorów i kurs certyfikujący Design Thinking na poziomie zaawansowanym. Wspiera rozwój młodzieży i dorosłych, pomaga we wzmacnianiu ich motywacji, przełamywaniu stereotypów i przejściu pożądaną zmiany. Za swoje osiągnięcia uzyskała m.in. tytuł Edukatora (2014). Od 2003 r. opiekun Koła Naukowego Dydaktyki Informatyki i Matematyki, z którym poszukuje nowych, aktywizujących metod w edukacji przedmiotów ścisłych;
- **dr Małgorzatą Sikora - Gaca, pracowniczką Wydziału Nauk o Polityce i Administracji UKW;**
doktor nauk humanistycznych w zakresie nauk o polityce; specjalista ds. funduszy strukturalnych. W 2007 roku ukończyła Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy uzyskując tytuł magistra – spec. Integracja europejska. W 2008 roku odbyła staż naukowy w Ambasadzie RP w Republice Mołdawii. W 2010 roku na Wydziale Politologii i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu obroniła dysertację doktorską. Kierownik i koordynator projektów współfinansowanych ze środków UE. W latach 2009-2012 organizator i uczestnik wielu misji gospodarczych organizowanych na rynkach zagranicznych (m.in. Białoruś, Kazachstan, Chorwacja, Węgry, Rosja, Armenia, Gruzja, Turkmenistan, Łotwa i Mongolia). W latach 2011-2018 adiunkt na Wydziale Humanistycznym Politechniki Koszalińskiej i opiekun spec. Zarządzanie projektami europejskimi. W latach 2012-2018 koordynator projektów współrealizowanych z czołowymi instytucjami kultury w Polsce i za granicą. Ekspert ds. projektów „twardych” – inwestycyjnych. Od 2018 roku adiunkt w Instytucie Nauk Politycznych na Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Publikacje dotyczące funduszy europejskich to m.in. „Zarządzanie funduszami europejskimi w Polsce”, „Fundusze i programy UE wspierające przedsiębiorstwa w perspektywie finansowej 2014–2020”;

- **dr Kamilą Piernik-Wierzbowska, pracowniczką IPIE, radcą prawnym;**
ukończyła studia magisterskie na kierunku prawo ukończyła na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu; stopień doktora nauk prawnych uzyskała na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Ukończyła studia podyplomowe z dziedziny prawa i pośrednictwa ubezpieczeniowego na Uniwersytecie Ekonomicznym w Poznaniu, a także studia podyplomowe w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Od kilkunastu lat jest czynnym zawodowo radcą prawnym wpisanym na listę Okręgowej Izby Radców Prawnych w Poznaniu zajmując się obsługą prawną podmiotów gospodarczych w kancelarii zewnętrznej oraz jako prawnik in-house dwóch zakładów ubezpieczeń. Doświadczenie zawodowe zdobywała w renomowanych kancelariach prawnych w Poznaniu. Prowadzi szkolenia dla kadry zarządzającej członków Wielkopolskiego Klubu Kapitału, jak też jest wykładowcą na studiach MBA Executive Master of Business Administration w Collegium da Vinci w Poznaniu. Jest także jednym z pierwszych mentorów projektu Early Warning organizowanego przez Komisję Europejską oraz Polską Agencję Rozwoju Przedsiębiorczości. Związana z naszym Uniwersytetem od roku 2020;
- **mgr Celiną Siermińska-Warczak, pracowniczką IPIE, radcą prawnym;**
ukończyła studia magisterskie na kierunku prawo na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Jest radcą prawnym. Doświadczenie zawodowe zdobywała współpracując z kancelariami radców prawnych oraz spółką komunalną, w ramach której brała udział w realizacji projektów współfinansowanych ze środków Unii Europejskiej. Jest członkiem Samorządowego Kolegium Odwoławczego w Bydgoszczy, gdzie orzeka w sprawach z zakresu administracji publicznej. Z Uniwersytetem Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy jest związana od 2020 r.

Nowi pracownicy na umowach cywilnoprawnych prowadzący zajęcia na kierunku Ekonomia od roku akademickiego 2020/2021, to:

- dr hab. Grażyna Voss, prof. UTP, prezes Stowarzyszenia Księgowych w Polsce O/Bydgoszcz,
- mgr Joanna Karsznia, pracowniczka ZUS, koordynator ds. komunikacji społecznej i edukacji w oddziałach ZUS,
- mgr Sabina Chwarścianek, główna księgowa/kadrowa w FHUP Unibest Sp. z o.o.

Łącznie **zajęcia na kierunku Ekonomia prowadzi 31 osób**, w tym 8 profesorów uczelni, 18 doktorów oraz 5 magistrów (w roku akademickim 2019/2020 **było to 20 osób**, odpowiednio: 5 profesorów uczelni, 12 doktorów i 3 magistrów). Tak dobrana kadra, łącząca pracę naukowo-badawczą oraz umiejętności dydaktyczne z doświadczeniem praktycznym, zarówno liczbowo, jak i merytorycznie pozwala właściwie realizować program studiów pierwszego stopnia o profilu praktycznym.

Szerzej: załącznik nr 2, pkt 4: Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia na kierunku Ekonomia.

f) warunki infrastrukturalne:

W stosunku do stanu z roku akademickiego 2019/2020 dokonano generalnego remontu auli, doposażono i zwiększono strefy wypoczynkowe dla studentów, we wszystkich salach zainstalowano rzutniki, przygotowano drugie laboratorium komputerowe (trzecie jest w realizacji), zakupiono książki do biblioteki;

Szerzej: załącznik nr 2, pkt 6: Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów.

g) wsparcie studentów:

Wdrażając zalecenia PKA oraz uwzględniając wyjątkowe warunki zdalnego nauczania, realizowane jest **wsparcie studentów w trzech obszarach**:

- dydaktycznym, tj. umiejętności ułatwiających zdalną naukę (np. tutoriale MTeams oraz Moodle dla studentów [link](#)); dodatkowo opiekunowie roczników odbywają regularne dyżury i spotkania z grupami (każdy rocznik ma dwóch opiekunów: opiekuna roku oraz kierunkowego opiekuna praktyk, są oni powoływani na cały cykl kształcenia); w obszarze praktyk współpracę całego Instytutu koordynuje Pełnomocnik Dyrektora IPiE ds. Praktyk;
- merytorycznym, tj. dodatkowe, odbywające się regularnie zajęcia o charakterze praktycznym (szkolenia, warsztaty, wykłady, dyskusje, [link](#));
- psychologicznym, tj. studentom udostępniono i rozreklamowano informację na stronie IPiE dotyczącą pomocy psychologicznej realizowanej w Uczelni (Pełnomocnik Rektora ds. Pomocy Psychologicznej), [link](#); [link](#).

Szerzej: załącznik nr 2, pkt 8: Sprawozdania opiekunów praktyk, roku i kół naukowych.

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Kryterium 2:

Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Ad. 1. Dokonano analizy sylabusów w zakresie adekwatności polecanej literatury; przeprowadzono konsultacje z wybranymi wykładowcami, wskazując na konieczność korekt w zakresie literatury tak, aby odpowiadała ona aktualnemu stanowi wiedzy.

Udokumentowanie: sylabusy przedmiotów.

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 2. Liczba punktów ECTS uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów została wyznaczona na podstawie Wytycznych Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2019/2020 (Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. [link](#)).

Od roku akademickiego 2020/2021 wprowadzono na kierunku Ekonomia obowiązek tworzenia tzw. szacunkowego bilansu punktów ECTS, w którym wykładowcy rozpisują podział punktów ECTS przyznanych dla danego modułu między godziny kontaktowe i pracę własną studenta. Bilanse te tworzone są poza sylabusem i archiwizowane w sekretariacie IPiE.

Szerzej: załącznik nr 2, pkt 10: Przykładowe bilanse punktów ECTS dla wybranych zajęć ilustrujące rozkład punktów uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i pracy własnej studenta.

Samocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 3. Od roku akademickiego 2020/2021 dokonano korekty liczby godzin praktyk oraz przyporządkowanych im punktów ECTS tak, aby zapewnić osiągnięcie wszystkich przewidzianych na profilu praktycznym efektów uczenia się w zakresie umiejętności.

Pozycja	Obecnie	Przed zmianą
Liczba godzin praktyk	720	480
Czas praktyk	6 miesięcy	6 miesięcy
Liczba punktów ECTS	30	16

Udokumentowanie: Uchwała Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego Nr 65/2019/2020 z dnia 30 czerwca 2020 r., [link](#)

Prace nad korektą planów studiów zostały ukończone w kwietniu 2020 r., przed wydaniem Stanowiska interpretacyjnego nr 3/2020 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 21 maja 2020 r.

Korekta liczby godzin praktyk, zgodna z przywołanym stanowiskiem interpretacyjnym nastąpi w planie studiów od roku akademickiego 2021/2022.

Pozycja	Rok akademicki 2021/2022	Obecnie
Liczba godzin praktyk	960	720
Czas praktyk	6 miesięcy	6 miesięcy
Liczba punktów ECTS	36	30

Samocena skuteczności: od roku akademickiego 2020/2021 częściowe, od roku akademickiego 2021/2022 pełne wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA; zatwierdzenie zmian nastąpi podczas posiedzenia Senatu UKW w czerwcu 2021 r.

Ad. 4. Przeprowadzona modyfikacja efektów uczenia się spowodowała także zwiększenie liczby zajęć o charakterze warsztatowym i projektowym, kształtujących umiejętności właściwe dla praktycznego profilu studiów, przy wykorzystaniu gry symulacyjnej prowadzonej w warunkach zbliżonych do rzeczywistych oraz projektów. Studenci w czasie rzeczywistym trenują poruszanie się po współczesnym rynku, w tym m.in. zarządzanie finansami, zarządzanie zespołem, negocjacje, elementy prawa cywilnego i prawa pracy. Wprowadzono zajęcia Pogromy finansowo-księgowo w praktyce (120h); zwiększono liczebność kadry z doświadczeniem praktycznym. Poproszono również prowadzących zajęcia o zwrócenie szczególnej uwagi na wykorzystanie większej liczby metod warsztatowych i projektowych, co uwidoczniło się w sylabusach modułów.

Samocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 5. Problematyka seminaryjna była przedmiotem dyskusji już w roku akademickim 2019/2020; wypracowano wówczas procedury, obowiązujące ostatni rocznik profilu ogólnoakademickiego, broniący się w 2020 r. (cykl 2017/2018). Po otrzymaniu w lipcu 2020 r. pokontrolnych zaleceń PKA Rada Kierunku Ekonomii dokonała modyfikacji regulaminu dyplomowania, uwzględniając w nich konieczność stosowania metod statystyczno-ekonometrycznych oraz zaleciła wykorzystanie literatury obcojęzycznej.

Ponadto:

- seminaria prowadzą tylko osoby reprezentujące dyscyplinę ekonomia i finanse,
- dokonano korekty programu seminariów (zobligowano promotorów do stosowania, zgodnie z procedurą dyplomowania metod statystyczno-ekonometrycznych oraz literatury obcojęzycznej),
- z uwagi na fakt, że studenci obecnego trzeciego roku już skończyli zajęcia ze statystyki i ekonometrii, aby lepiej przygotować ich do wykorzystywania tych metod, przeprowadzono cykl warsztatów pt. „Praktyczny kurs dotyczący zastosowania narzędzi statystyczno-ekonometrycznych do analizy danych”.

Udokumentowanie: regulamin dyplomowania wraz z pytaniami kierunkowymi, [link](#)

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Program studiów na kierunku Ekonomia podlegał koniecznym modyfikacjom stosownie do sugestii interesariuszy, prowadzących zajęcia oraz studentów; zmiany od cyklu 2020/2021 związane były z wdrożeniem zaleceń PKA.

W programie studiów są 64 moduły. W grupie tych zajęć znajduje się język obcy i wychowanie fizyczne oraz 16 zajęć do wyboru, które zgrupowane są w dwóch blokach po 8 zajęć, obejmujących atrakcyjne poznawczo i ważne praktycznie obszary – rachunkowości oraz podatków. Wiedza, kompetencje i umiejętności w tych zakresach dają szerokie możliwości zawodowe, a same moduły popierają interesariusze.

Kluczowe treści kształcenia na ocenianym kierunku obejmują przede wszystkim zagadnienia z zakresu ekonomii (m.in. makroekonomia, mikroekonomia, polityka gospodarcza, międzynarodowe stosunki gospodarcze, gospodarka regionalna, ekonometria, analiza ekonomiczna), zagadnienia z zakresu prawa oraz problematykę z zakresu nauk humanistycznych. Treści kształcenia ze względu na praktyczny profil kształcenia obejmują zagadnienia umożliwiające budowanie kompetencji zawodowych studentów – przyszłych ekonomistów. W poszczególnych modułach zajęcia są pogrupowane według pokrewnych treści. Umożliwia to komplementację efektów uczenia się w ramach danej grupy tematycznej, co przyczynia się do pełniejszego i bardziej systemowego pozyskiwania efektów uczenia się przez studentów.

W module zajęć do wyboru A treści kształcenia obejmują m.in. zagadnienia związane z rachunkowością finansową, budżetową, podatkową, rachunkowością zarządczą, sprawozdawczością finansową, rewizją finansową.

W module zajęć do wyboru B treści kształcenia odnoszą się m.in. do zagadnień dotyczących podatków bezpośrednich i pośrednich, podatków i opłat lokalnych, rozliczeń podatkowych, kontroli podatkowej, postępowań w sprawach podatkowych.

Na studiach w trybie stacjonarnym realizowanych jest 2235 godzin dydaktycznych, zaś w trybie niestacjonarnym 1350 godzin. Łączny wymiar wykładów nie przekracza 40%, zaś ćwiczenia, konwersatoria, laboratoria i seminaria stanowią ponad 60% łącznej liczby godzin, co jest zgodne z Wytycznymi Senatu dla rad podstawowych jednostek organizacyjnych w zakresie programów kształcenia dla studiów pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych studiów magisterskich, a także w zakresie wykonywania podstawowych zadań Uczelni od roku akademickiego 2020/2021 (uchwała Senatu UKW Nr 6/2018/2019 z dnia 27 listopada 2018 r. [link](#) oraz Biuletyn Informacji Publicznej UKW [link](#)). Student realizuje praktykę zawodową na studiach stacjonarnych w wymiarze łącznym 720 godz.,

rozłożoną równomiernie w semestrach II – VI, a w przypadku studiów niestacjonarnych w wymiarze łącznym 480 godz. na II i III roku studiów.

Szczególne warunki realizacji programu w warunkach pandemii

W związku z sytuacją epidemiczną, zgodnie z zarządzeniami Rektora, Instytut Prawa i Ekonomii 7prowadzi zajęcia w sposób zdalny. Wykorzystywane w tym celu są dwie platformy: MSTeams oraz Moodle. Zajęcia odbywają się w czasie rzeczywistym (synchronicznie), zgodnie z planem zajęć. Zastępca Dyrektora IPIE ds. ekonomii wraz z opiekunami roczników weryfikuje realizację zajęć (osoby te są dopisane do wszystkich kursów).

Dostosowanie i modyfikacje procesu kształcenia do panujących warunków epidemicznych umożliwiły Zarządzenia Rektora UKW: Nr 6/2020/2021 z dnia 19.10.2020 r. [link](#), Nr 9/2020/2021 z dnia 22.10.2020 r. [link](#), Nr 10/2020/2021 z dnia 24.10.2020 r. [link](#), Nr 11/2020/2021 z dnia 26.10.2020 r. [link](#), Nr 16/2020/2021 z dnia 3.11.2020r. [link](#), Nr 55/2020/2021 z dnia 15.03.2021r. [link](#).

Praktyki zawodowe

Podstawowym celem praktyki jest stworzenie warunków do osiągnięcia założonych efektów uczenia się. Priorytetem jest sprawdzenie w praktyce wiedzy, umiejętności i kompetencji nabytych w trakcie studiów oraz pomoc przy sprecyzowaniu zainteresowań zawodowych na przyszłość.

Wszelkie informacje związane z praktyką zawodową są dostępne na stronie internetowej IPIE [link](#).

Zestawienie liczby godzin i semestrów rozliczania praktyk w poszczególnych naborach

Nabór	Studia stacjonarne*	Studia niestacjonarne**
2020/2021 (I rok)	720 h praktyk: a) na pierwszym roku 120 h (drugi semestr) b) na drugim roku 240 h (po 120 h w każdym semestrze) c) na trzecim roku 240 h (po 120 h w każdym semestrze) oraz przedmiot praktyczny, zaliczający 120 h praktyk: Programy finansowo-rachunkowe w praktyce (60 h po trzecim i 60 h po piątym semestrze).	480 h praktyk: a) na pierwszym roku: 80 h b) na drugim roku: 200 h c) na trzecim roku: 120 h oraz przedmiot praktyczny, zaliczający 80 h praktyk: Programy finansowo-rachunkowe w praktyce (40 h na drugim roku i 40 h na trzecim roku)
2019/2020 (II rok)	480 h praktyk: a) na pierwszym roku: brak b) na drugim roku: 240 h (po 120 h w każdym semestrze) c) na trzecim roku: 240h (po 120 h w każdym semestrze)	480 h praktyk: a) na pierwszym roku: brak b) na drugim roku: 240 h c) na trzecim roku: 240 h
2018/2019 (III rok)	300 h praktyk: a) na pierwszym roku: brak b) na drugim roku: 150 h (po 75 h w każdym semestrze) c) na trzecim roku: 150 h (po 75 h w każdym semestrze)	300 h praktyk: a) na pierwszym roku: brak b) na drugim roku: 150 h c) na trzecim roku: 150 h

* Rozliczenie semestralne

** Rozliczenie roczne

Szczególne warunki realizacji praktyk w warunkach pandemii

W związku z pandemią, część jednostek ograniczyła możliwość odbywania praktyk studenckich. Aby umożliwić studentom ich realizację, wdrożono symulacyjną grę biznesową on-line ([link](#)), przeszkolono wykładowców, dokonano analizy bezpłatnych, certyfikowanych szkoleń on-line oferowanych przez instytucje państwowe. Ideą kursów jest nabycie praktycznych umiejętności, potwierdzonych certyfikatem. Na tej podstawie zaproponowano studentom możliwość odbywania praktyk w dwóch wariantach:

Wariant 1 – stacjonarny: praktyka w formie stacjonarnej, w wymiarze godzinowym i czasowym odpowiednim dla danego naboru;

Wariant 2 – zdalny: symulacyjna gra biznesowa on-line oraz ukończenie certyfikowanych kursów (do wyboru z listy), łącznie w wymiarze godzinowym i czasowym odpowiednim dla danego naboru.

Opis gry symulacyjnej: forma edukacyjnej, biznesowej gry online, łączącej ze sobą rozrywkę, zdobywanie wiedzy i rywalizację. Proces nauki przebiega zgodnie z cyklem Kolba - uczestnicy doświadczają problemów i wyzwań przedsiębiorców, samodzielnie wyciągają wnioski, a następnie otrzymują od moderatorów symulacji informację zwrotną i dodatkową wiedzę teoretyczną. Ostatni element cyklu polega na zastosowaniu zdobytej wiedzy w praktyce, czyli w dalszej rozgrywce.

Mechanika symulacji oparta jest na rundach, podczas których uczestnicy konfrontują się z najczęściej spotykanymi problemami przedsiębiorców w Polsce. Zadaniem uczestników jest prowadzenie przedsiębiorstwa i podejmowanie działań związanych z jego prowadzeniem takich, jak np. pozyskiwanie klientów, realizowanie umów zawartych z klientami, zatrudnianie pracowników, czy zakup materiałów niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania przedsiębiorstwa.

Dzięki udziałowi w rozgrywce, uczestnicy mogą zapoznać się z mechanizmami funkcjonowania przedsiębiorstwa jako całości, przy uwzględnieniu obowiązujących w Polsce przepisów prawa, oraz poszczególnych, zachodzących w nim, procesów, nauczą się konsekwencji podejmowania decyzji i poznają ich wpływ na wyniki firmy w krótkim i długim okresie.

Podczas rozgrywki wykorzystuje się:

- komunikator do telekonferencji, dzięki któremu uczestnicy mogą widzieć i słyszeć się w czasie rzeczywistym, mają możliwość wchodzenia w interakcje i konkurowania ze sobą, prowadząc własne przedsiębiorstwa,
- formularze google.com.

Gra odbywa się w maksymalnie 15-osobowych grupach, moderowanych przez dwóch wykładowców.

Akademia Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości PARP oferuje bezpłatne kursy on-line z zakresu m.in. finansów, zarządzania, marketingu i prawa. Studenci otrzymali poniższą listę kursów do wyboru:

- **Podatkowa księga przychodów i rozchodów** [link](#) (zagadnienia: jak dokonywać zapisów w Podatkowej Księdze Przychodów i Rozchodów, jak dokonywać zapisów w dodatkowych ewidencjach występujących przy prowadzeniu PKPiR, jak ustalić dochód za okres miesięczny i roczny, jak wykorzystać informację z PKPiR do oceny funkcjonowania przedsiębiorstwa);
- **Podatek VAT w MŚP** [link](#) (zagadnienia: mechanizm działania podatku VAT, podstawowe pojęcia związane z podatkiem VAT - podatnik, dostawa, faktura, obowiązek podatkowy, odliczenie, funkcjonowanie podatku VAT w obrocie krajowym i międzynarodowym, podstawowe obowiązki związane z rozliczaniem podatku VAT);
- **Pozyskiwanie kapitału na działalność MŚP** [link](#) (zagadnienia: pojęcie kapitału i zobowiązania, skąd pozyskać kapitał na działalność firmy, wpływ na przedsiębiorstwo decyzji o zaciągnięciu pożyczki, kredytu, podpisaniu umowy leasingowej, formy dostępnych dotacji oraz miejsca, gdzie na bieżąco można śledzić informacje w tym zakresie);
- **Prawo pracy w MŚP** [link](#) (zagadnienia: kiedy można zaproponować pracownikowi umowę o pracę, a kiedy umowę zlecenie; jak przygotować dla pracownika umowę zgodną z kodeksem pracy; jakie są zasady prawidłowego rozwiązywania z pracownikami umów o pracę za wypowiedzeniem i bez

wypowiedzenia; jak prawidłowo zaproponować pracownikowi zmianę umowy; czym są zwolnienia grupowe i kiedy trzeba ich stosować wobec pracowników);

- **Ubezpieczenia społeczne w MŚP** [link](#) (zagadnienia: kiedy osoby wykonujące prace podlegają ubezpieczeniom społecznym obowiązkowo, a kiedy dobrowolnie, jak wyliczyć koszt składek opłacanych do ZUS, jakie świadczenia przysługują osobom, które podlegają ubezpieczeniom w przypadkach, gdy są chore lub opiekują się dziećmi, jak wypełniać obowiązki przedsiębiorcy wobec ZUS);
- **Ochrona danych osobowych w MŚP (RODO)** [link](#) (zagadnienia: wpływ RODO na przedsiębiorstwo; jak prawidłowo przeprowadzać wybrane procesy w firmie oraz podejmować odpowiednie działania, by nie narażać się na odpowiedzialność prawną? jak reagować na sytuacje związane z RODO? w jaki sposób rozdzielić role i zadania osób, które w firmie mają kontakt z danymi osobowymi?);
- **Jak założyć własną firmę** [link](#) (zagadnienia: jak samodzielnie przejść przez proces zakładania działalności gospodarczej; jak wybrać formę prowadzenia działalności i rodzaj opodatkowania; jak kreować wizerunek swojej firmy; jak prowadzić rachunkowość, rozliczać podatki i odprowadzać składki ubezpieczeniowe; jak zatrudnić pracownika);
- **Biznesplan** [link](#) (zagadnienia: czym jest planowanie w biznesie i dlaczego stanowi jeden z najważniejszych elementów zarządzania strategicznego; założenia tworzenia i opracowania biznesplanu; konstrukcja biznesplanu i funkcje każdego jego elementu; w jaki sposób monitorować wykonalność założeń biznesplanu).

Dodatkowo studenci mogli w ramach praktyk wybrać realizację nieodpłatnego kursu „Przeciwdziałanie praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu” [link](#) oferowanego przez Generalnego Inspektora Informacji Finansowej. Kurs stanowi formę szkolenia realizowanego na rzecz pracowników podmiotów określonych w art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 1 marca 2018 r. o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (Dz.U. z 2018 r. poz. 723 ze zm.). Celem kursu jest przybliżenie tematyki przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, w zakresie obowiązujących przepisów. Osoba zainteresowana uzyskaniem dostępu do kursu powinna: posiadać konto internetowe, zapoznać się z informacją Generalnego Inspektora Informacji Finansowej o zasadach uczestnictwa w kursie, wyrazić zgodę na przetwarzanie danych osobowych oraz wypełnić i przesłać pocztą elektroniczną formularz ankiety znajdujący się na stronie pod ww. adresem internetowym. Dostęp do kursu będzie wynosił maksymalnie dwa tygodnie liczone od dnia otrzymania drogą elektroniczną hasła i identyfikatora. Kurs zawiera część testową. Zaliczenie testu skutkuje otrzymaniem drogą elektroniczną zaświadczenia o ukończeniu kursu.

IPiE w zakresie realizacji praktyk współpracuje z kilkudziesięcioma instytucjami. Są to przede wszystkim biura rachunkowe, działy księgowości oraz działy kadr przedsiębiorstw o różnych profilach działalności, ale także działy finansowo-księgowe w fundacjach, administracji samorządowej, szpitalach, ZUSie czy w sądach. Zróżnicowanie tych jednostek jest adekwatne do zainteresowań i przyszłych wyborów studentów w zakresie miejsca pracy oraz dopasowane do kierunku studiów. Charakterystykę opisanych instytucji przedstawiono w załączniku nr 2. Część II. pkt 5. Charakterystyka profilu działalności instytucji, z którymi jednostka współpracuje w realizacji programu studiów, a w szczególności tych, w których studenci odbywają praktyki zawodowe (w formie elektronicznej).

Mając na uwadze rolę praktyk w realizacji efektów uczenia się, w 2021 r. powołano **Pełnomocnika Dyrektora IPiE ds. Praktyk Studenckich.** Jego zadaniem jest współorganizowanie sprawnego systemu praktyk, a w szczególności udział w opracowaniu ich koncepcji, współpraca ze Studium Praktyk, współdziałanie z opiekunami praktyk, pozyskiwanie miejsc odbywania praktyk, współpraca w zakresie podpisywania porozumień z podmiotami deklarującymi przyjmowanie studentów na praktyki. Koordynacja praktyk na poziomie Instytutu pozwoli jeszcze bardziej rozszerzyć ofertę miejsc praktyk dla studentów ekonomii w oparciu o doświadczenia i kontakty innych kierunków studiów realizowanych w IPiE, zwłaszcza Prawa w biznesie.

Kryterium 3:

Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Ad. 1. Zorganizowano spotkanie z wykładowcami w celu wyjaśnienia wagi efektów uczenia się i konieczności odpowiedniej, praktycznej weryfikacji ich osiągnięcia. Zalecono zwiększenie liczby praktycznych metod weryfikacyjnych z wykorzystaniem odpowiednich narzędzi (m.in. efektywne prezentacje, projekty, zadania w formie studiów przypadku, analiza dokumentów przedsiębiorstw, aktualnych rozwiązań prawnych, nacisk na interpretację uzyskanych wyników). W związku z zaleceniem PKA dotyczącym zidentyfikowania nieprawidłowości występujących przy ocenie prac etapowych, poddano pod dyskusję m.in. możliwość ujednoczenia procentowych kryteriów ocen; od roku akademickiego 2021/2022 ujednoczenie to zostanie wdrożone dla wszystkich zajęć.

Udokumentowanie: protokoły Rady Kierunku Ekonomia

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 2. Wprowadzono zasadę wstępnej weryfikacji tematów prac dyplomowych: promotorzy przedstawiają tematy do zaopiniowania samodzielnemu pracownikowi naukowemu Katedry Ekonomii, a następnie są one zatwierdzane przez Radę Kierunku Ekonomii. Promotorzy przy ustalaniu wraz ze studentem tematu pracy dyplomowej kierują się zakresem kształcenia oraz poziomem i profilem studiów.

Udokumentowanie: protokoły Rady Kierunku Ekonomia, regulamin dyplomowania wraz z pytaniami kierunkowymi [link](#); szerzej: załącznik 2, pkt 9: Wykaz zatwierdzonych tytułów prac dyplomowych z profilu praktycznego, przewidzianych do obrony w roku akademickim 2020/2021.

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Ad. 3. Zweryfikowano zasady przygotowywania prac dyplomowych, tak, aby wyeliminować błędy takie jak brak zdefiniowania celu pracy i metod badawczych, brak wystarczającego odniesienia do prac naukowych, niewystarczająca liczba pozycji literatury krajowej i obcojęzycznej, zmarginalizowanie części empirycznej, czy błędy formalne i stylistyczne.

Nowe zasady wdrożono już dla ostatniego rocznika studentów z profilu ogólnoakademickiego, broniących prace dyplomowe w roku akademickim 2019/2020.

Udokumentowanie: protokoły Rady Kierunku Ekonomia, regulamin dyplomowania wraz z pytaniami kierunkowymi, [link](#).

Samoocena skuteczności: wypełnienie i wdrożenie zalecenia Prezydium PKA.

Zasady rekrutacji są zatwierdzane corocznie uchwałami Senatu oraz zarządzeniami Rektora i podawane do publicznej wiadomości poprzez strony internetowe: [link](#); szczegółowe warunki, tryb oraz termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia stacjonarne i niestacjonarne w roku akademickim 2020/2021 zawarto w Uchwale Senatu 24/2019/2020 z dnia 26.04.2020 r. [link](#).

Podstawowymi **dokumentami wewnętrznymi regulującymi jakość kształcenia** na UKW są Zarządzenie Rektora nr 41/2020/2021 z 10.01.2021r. w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UKW [link](#), Regulamin Studiów UKW [link](#) oraz Uchwały Rady Kolegium IV, które zawierają szczegółowe rozwiązania w zakresie zasad i procedur dokumentowania efektów uczenia się:

- Uchwała nr 1/2019/2020 z 3.03.2020 r. [link](#);
- Uchwała nr 2/2019/2020 z 3.03.2020 r. [link](#).

Rada Kolegium IV analizuje na podstawie sprawozdania Dyrektora Kolegium **przebieg i wyniki rekrutacji, sesji egzaminacyjnej, egzaminów dyplomowych oraz wyniki ankiet studenckich**. Sprawozdanie to powstaje na podstawie m.in. sprawozdania Zastępcy Dyrektora IPIE ds. ekonomii. W celu zapewnienia odpowiedniej jakości kształcenia wnioski konsultowane są z Dyrektorem IPIE, kierownikiem Katedry Ekonomii oraz Radą Kierunku. Rezultatem są m.in. zakupy książek do biblioteki, nowe wyposażenie sal dydaktycznych (projektory, remont auli), rozmowy z poszczególnymi wykładowcami odnośnie konieczności dostosowania metod dydaktycznych.

Wyniki ewaluacji prezentowane są publicznie [link](#).

Ocena osiągnięcia efektów uczenia się opiera się na określonych dla danego przedmiotu metodach weryfikacji wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Za sprawdzanie i ocenę stopnia osiągania efektów uczenia się odpowiada prowadzący przedmiot. Musi on, zgodnie z Regulaminem Studiów, na pierwszych zajęciach przedstawić sylabus przedmiotu ze szczególnym uwzględnieniem efektów uczenia się dla przedmiotu, metod weryfikacji ich osiągnięcia oraz zasad oceniania.

Efekty uczenia się osiąmane przez studentów Ekonomii **dokumentowane są** w różnych formach, zależnych od wyboru prowadzącego zajęcia. Metody weryfikacji efektów uczenia się wynikają ze specyfiki poszczególnych zajęć. W zakresie wiedzy są to testy, prace egzaminacyjne, pisemne prace etapowe, prezentacje, eseje. Umiejętności wykorzystania wiedzy teoretycznej z zastosowaniem poznanych narzędzi do rozwiązywania problemów praktycznych dokumentują raporty, zadania i projekty zrealizowane przez studentów, praca w grupach, prezentacje, opracowane formularze podatkowe, przygotowane referaty. Umiejętności weryfikowane są także przez dyskusje pozwalające ocenić stopień uargumentowania wyrażonego stanowiska. Z kolei aktywny udział studentów na zajęciach i ich kompetencje społeczne dokumentowane są w formie prezentacji i prac projektowych. W zakresie praktyk, dokumentem potwierdzającym ich realizację są dzienniki praktyk oraz opinie opiekunów z ramienia pracodawców; w zakresie dyplomowania prace dyplomowe i protokoły egzaminów dyplomowych.

Kolegium IV wprowadziło zasady [link](#) i procedury dokumentowania efektów uczenia się [link](#).

Z uwagi na fakt, że kierunek Ekonomia ma absolwentów trzech roczników studiów **o profilu ogólnoakademickim** (ostatni 2019/2020), a dopiero **rocznik 2020/2021 będzie pierwszym z profilu praktycznego**, śledzenie losów absolwentów jest mocno ograniczone. Monitoring karier zawodowych absolwentów prowadzi odrębna jednostka UKW - Biuro Karier [link](#).

Badanie zostało przeprowadzone w październiku 2020 r., rok po zakończeniu studiów, i **dotyczyło absolwentów Ekonomii o profilu ogólnoakademickim** [link](#). Ponad 75% z nich w trakcie badania nadal studiowało, z czego 80% kontynuowało studia ekonomiczne. Poziom przygotowania (pyt. B1) był oceniany przeważnie jako wysoki i bardzo wysoki za wyjątkiem znajomości języków obcych (dominuje odpowiedź: średni); krytycznie oceniono też umiejętność korzystania z narzędzi informatycznych (jest to jedyne pytanie, gdzie wystąpiła odpowiedź „bardzo niski”, 12%). Przydatność kwalifikacji na rynku pracy (B2) ponad 82% badanych oceniła pozytywnie (zdecydowanie tak, raczej tak).

Luki kompetencyjne (odpowiedzi nisko oceniające dane zagadnienie) zostały potraktowane jako możliwość doskonalenia oferty i w przeważającej mierze usunięte **w związku z wdrożeniem profilu praktycznego** (np. wprowadzenie przedmiotu Programy finansowo-rachunkowe w praktyce, 120h laboratorium).

Uwagi absolwentów dotyczyły zalet kierunku Ekonomia („kameralność uczelni”, „kocham UKW”, „ubolewam, że brak studiów magisterskich”), ale i wad (kompetencje wykładowców, niewłaściwe nauczanie rachunkowości - wdrożono tu zasadę zatrudniania nauczycieli akademickich z doświadczeniem praktycznym w obszarze nauczania, a zajęcia z rachunkowości prowadzi obecnie biegła rewident; w kadrze są też księgowy). 94% absolwentów ponownie wybrałoby Ekonomię na UKW, 75% wykonuje pracę związaną z ukończonym kierunkiem studiów.

Rada Kierunku pracuje nad dalszym doskonaleniem oferty edukacyjnej: utworzono nowe studia podyplomowe (od 2021/22 „Kadry i płace. Praktyka i teoria”, Zarządzenie nr 57/2020/2021 Rektora UKW [link](#)), trwają prace nad propozycją studiów II stopnia. Obecnie absolwenci mogą kontynuować naukę w macierzystym Instytucie na kierunku administracja, na którym specjalnie dla

nich uruchomiono moduły kształcenia z zakresu administracji w gospodarce. Większość absolwentów podejmuje dalszą edukację na innych uczelniach prywatnych i publicznych, oferujących studia drugiego stopnia z ekonomii, finansów bądź rachunkowości.

Program kształcenia przewiduje, zgodnie z Regulaminem Studiów, jako warunek ukończenia studiów i otrzymania dyplomu przygotowanie i złożenie pracy dyplomowej połączone ze złożeniem egzaminu dyplomowego. Podstawowym dokumentem regulującym proces dyplomowania jest Regulamin studiów (§ 47-50 [link](#)), a następnie procedura dyplomowania Kolegium IV [link](#) i Ramowa procedura zatwierdzania przyjętych tematów prac dyplomowych [link](#); szczegółowe rozwiązania zawiera Regulamin dyplomowania na kierunku Ekonomia [link](#). Zasady składania i archiwizacji prac dyplomowych z wykorzystaniem systemu APD (Archiwum Prac Dyplomowych) oraz sprawdzania prac dyplomowych z wykorzystaniem Jednolitego Systemu Antyplagiatowego (JSA) zostały określone Zarządzeniem Nr 28/2019/2020 Rektora UKW z dnia 9.12.2019 r. [link](#). Dodatkowo każdy wykładowca posiada możliwość kompleksowej obsługi sprawdzania antyplagiatowego prac dyplomowych oraz klasycznych prac zaliczeniowych w Otwartym Systemie Antyplagiatowym (OSA).

Regulamin dyplomowania został opracowany przez Radę Kierunku (dla ostatniego rocznika profilu ogólnoakademickiego w roku 2019/2020) oraz zmodyfikowany w celu dostosowania do zaleceń PKA i profilu praktycznego (od 2020/2021, [link](#)).

Rada m.in. zatwierdza tematy prac dyplomowych i promotorów oraz przygotowuje na podstawie informacji od koordynatorów przedmiotów zagadnienia na egzamin dyplomowy (po konsultacjach z wykładowcami przygotowano 50 takich zagadnień).

Zastępca Dyrektora IPIE ds. ekonomii m.in. przygotowuje propozycje kandydatów na promotorów i recenzentów prac dyplomowych i przekazuje je do akceptacji Radzie Kierunku; organizuje udział studentów na seminaria i ogłasza w porozumieniu z Dyrektorem Kolegium harmonogram egzaminów dyplomowych.

Interesariusze zewnętrzni zobowiązani są do bieżącego informowania o znaczeniu dyplomu w środowisku oraz do proponowania działań mogących podnieść jakość i wartość dyplomu.

Student wybiera promotora pracy dyplomowej, w ramach kompetencji naukowych promotorów oraz zgodnie z kierunkiem studiów, przed zakończeniem semestru poprzedzającego semestr, w którym zaplanowane jest seminarium. Praca musi być przygotowana zgodnie ze standardami prac opracowanymi w celu uzyskania tytułu zawodowego licencjata, stanowić opracowanie oryginalne z poszanowaniem praw autorskich, opierać się na aktualnym stanie prawnym i właściwej liczbie źródeł, zawierać wyniki badań własnych o praktycznym wymiarze oraz, w celu weryfikacji jej oryginalności, przejść przez JSA. Dodatkowo, promotor może wykorzystać także Otwarty System Antyplagiatowy UKW (OSA). Wykaz tematów prac dyplomowych przedstawiono w załączniku elektronicznym.

Promotor prowadzi, nadzoruje i wspiera proces powstawania pracy dyplomowej. Promotor i recenzent wypełniają i zatwierdzają w systemie APD formularz oceny pracy dyplomowej.

Od roku akademickiego 2020/21 prace licencjackie są przygotowywane przez studentów kierunku Ekonomia o profilu praktycznym; mają one charakter pracy pisemnej, wiążącej się z kierunkiem studiów i tematycznie dotyczą zjawisk występujących na poziomie podmiotu prowadzącego działalność gospodarczą, przedsiębiorstwa, branży, zrzeszenia przedsiębiorców, gospodarki danego kraju lub gospodarki globalnej. Studenci **wykorzystują doświadczenie nabyte podczas praktyk** zawodowych, rozwiązując np. konkretne problemy występujące w przedsiębiorstwie bądź dokonując jego oceny. Praca ma charakter badawczy (prezentuje wyniki badań konkretnych zdarzeń lub procesów gospodarczych z wykorzystaniem metod ilościowych) lub projektowy (przedstawia rozwiązania konkretnych problemów występujących w praktyce funkcjonowania podmiotów gospodarczych).

4. **Informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej (od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej wskazaną uchwałą do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej), w tym wynikające ze zmian przepisów prawa**

Powyższe informacje udokumentowano w załącznikach, zgodnie z wytycznymi zawartymi w uchwale nr 66/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm., korzystając ze wzorów stanowiących załączniki nr 1 i 2 do tej uchwały.

Spis załączników:

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku _____	28
Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających (wyłącznie w formie elektronicznej) _	34
Załącznik nr 3. Nieujęte wcześniej informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej, od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą 385/2020 z dnia 2 lipca 2020 do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej w dniu 4 marca 2021, w tym wynikających ze zmian przepisów prawa _____	35
KRYTERIUM 4.....	35
Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	35
KRYTERIUM 5.....	39
Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
KRYTERIUM 6.....	40
Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	40
KRYTERIUM 7.....	43
Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	43
KRYTERIUM 8.....	44
Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	44
KRYTERIUM 9.....	44
Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	44
KRYTERIUM 10.....	45
Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	45

Załącznik nr 1. Zestawienia dotyczące ocenianego kierunku

Tabela 1. Liczba studentów ocenianego kierunku¹

Poziom studiów	Rok studiów	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki	Dane sprzed 3 lat	Bieżący rok akademicki
I stopnia	I	89	83	38	28
	II	64	48	30	19
	III	60	51	9	17
Razem:		213	182	77	64

Tabela 2. Liczba absolwentów ocenianego kierunku w ostatnich trzech latach poprzedzających rok przeprowadzenia oceny

Poziom studiów	Rok ukończenia	Studia stacjonarne		Studia niestacjonarne	
		Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku	Liczba studentów, którzy rozpoczęli cykl kształcenia kończący się w danym roku	Liczba absolwentów w danym roku
I stopnia	2017/18	82	55	15	5
	2018/19	91	55	42	30
	2019/20	89	50	38	23
Razem:		262	160	95	58

¹ Należy podać liczbę studentów ocenianego kierunku, z podziałem na poziomy, lata i formy studiów (z uwzględnieniem tylko tych poziomów i form studiów, które są prowadzone na ocenianym kierunku).

Tabela 3. Wskaźniki dotyczące programu studiów na ocenianym kierunku studiów, poziomie i profilu określone w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz. U. poz. 1861 z późn. zm.).²

Kierunek : Ekonomia

Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia

Profil: praktyczny

Forma studiów: stacjonarne

Cykl kształcenia: 2020/2021

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
Łączna liczba godzin zajęć	2235
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	151
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	112
Łączna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	61
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych	720
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	60
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 2235/30
2. Łączna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łączna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./1350/20

² Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Kierunek : Ekonomia
 Poziom kształcenia: studia pierwszego stopnia
 Profil: praktyczny
 Forma studiów: niestacjonarne
 Cykl kształcenia: 2020/2021

Nazwa wskaźnika	Liczba punktów ECTS/Liczba godzin
Liczba semestrów i punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na ocenianym kierunku na danym poziomie	6 semestrów/180 ECTS
łącna liczba godzin zajęć	1350
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	151
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	112
łącna liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	nie dotyczy
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom do wyboru	61
łącna liczba punktów ECTS przyporządkowana praktykom zawodowym	30
Wymiar praktyk zawodowych	480
W przypadku stacjonarnych studiów pierwszego stopnia i jednolitych studiów magisterskich liczba godzin zajęć z wychowania fizycznego.	-
W przypadku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość:	
1. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach stacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach stacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	1./ 2235/30
2. łącna liczba godzin zajęć określona w programie studiów na studiach niestacjonarnych/ łącna liczba godzin zajęć na studiach niestacjonarnych prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.	2./1350/20

Tabela 4. Zajęcia lub grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne³**Moduł zajęć do wyboru A**

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia	wykład/konwersatorium	60/30	6
Podstawy prawa	wykład/konwersatorium	30/20	3
Matematyka w ekonomii	wykład/konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład/konwersatorium	45/25	5
Statystyka w ekonomii	wykład/laboratorium	45/25	4
Finanse publiczne	wykład/konwersatorium	45/25	5
Rachunkowość	wykład/konwersatorium	45/25	5
Finanse przedsiębiorstw	konwersatorium	30/15	2
Podatki	wykład/konwersatorium	45/25	4
Ekonometria	konwersatorium	30/15	2
Gospodarka regionalna	wykład/konwersatorium	45/25	3
Fundusze strukturalne i system finansowania projektów unijnych	wykład/konwersatorium	30/20	3
Start w biznesie	konwersatorium	15/10	1
Analiza ekonomiczna	wykład/konwersatorium	30/20	2
Podstawy marketingu	konwersatorium	15/10	1
Umowy w obrocie gospodarczym	laboratorium	15/10	1
Biznesplan	laboratorium	15/10	2
Ocena projektów inwestycyjnych	konwersatorium	15/10	2
Rachunkowość finansowa	wykład/konwersatorium	45/25	5
Kadry i płace	wykład/laboratorium	30/20	4
Negocjacje i mediacje	konwersatorium	15/10	3
Rachunkowość budżetowa	konwersatorium	15/10	3

³Tabelę należy wypełnić odrębnie dla każdego z poziomów studiów i każdej z form studiów podlegających ocenie.

Sprawozdawczość finansowa	wykład/konwersatorium	30/20	4
Rachunkowość podatkowa	konwersatorium	15/10	3
Rachunkowość zarządcza	wykład/konwersatorium	30/20	4
Programy finansowo-rachunkowe w praktyce	laboratorium	120/80	6
Praktyki zewnętrzne	laboratorium	600/400	24
Razem:		1500/940	112

Moduł zajęć do wyboru B

Nazwa zajęć/grupy zajęć	Forma/formy zajęć	Łączna liczba godzin zajęć stacjonarne/niestacjonarne	Liczba punktów ECTS
Mikroekonomia	wykład/konwersatorium	60/30	6
Podstawy prawa	wykład/konwersatorium	30/20	3
Matematyka w ekonomii	wykład/konwersatorium	45/25	5
Makroekonomia	wykład/konwersatorium	45/25	5
Statystyka w ekonomii	wykład/laboratorium	45/25	4
Finanse publiczne	wykład/konwersatorium	45/25	5
Rachunkowość	wykład/konwersatorium	45/25	5
Finanse przedsiębiorstw	konwersatorium	30/15	2
Podatki	wykład/konwersatorium	45/25	4
Ekonometria	konwersatorium	30/15	2
Gospodarka regionalna	wykład/konwersatorium	45/25	3
Fundusze strukturalne i system finansowania projektów unijnych	wykład/konwersatorium	30/20	3
Start w biznesie	konwersatorium	15/10	1
Analiza ekonomiczna	wykład/konwersatorium	30/20	2
Podstawy marketingu	konwersatorium	15/10	1
Umowy w obrocie gospodarczym	laboratorium	15/10	1
Biznesplan	laboratorium	15/10	2

Ocena projektów inwestycyjnych	konwersatorium	15/10	2
Podatki pośrednie	wykład/konwersatorium	45/25	5
Podatki bezpośrednie	wykład/laboratorium	30/20	4
Komunikacja interpersonalna	konwersatorium	15/10	3
Rozliczenia podatkowe	konwersatorium	15/10	3
Postępowanie w sprawach podatkowych	wykład/konwersatorium	30/20	4
Podatki i opłaty lokalne	konwersatorium	15/10	3
Prawo karne skarbowe	wykład/konwersatorium	30/20	4
Programy finansowo-rachunkowe w praktyce	laboratorium	120/80	6
Praktyki zewnętrzne	laboratorium	600/400	24
Razem:		1500/940	112

Załącznik nr 2. Wykaz materiałów uzupełniających (wyłącznie w formie elektronicznej)

- pkt 1** Program studiów dla kierunku studiów, profilu i poziomu
- pkt 2** Obsada zajęć na kierunku, poziomie i profilu w roku akademickim, w którym przeprowadzana jest ocena (zatwierdzona przez Radę Kolegium IV)
- pkt 3** Harmonogram zajęć na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych
- pkt 4** Charakterystyka nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia
- pkt 5** Charakterystyka działań zapobiegawczych podjętych przez uczelnię w celu usunięcia błędów i niezgodności wskazanych w zaleceniach o charakterze naprawczym
- pkt 6** Charakterystyka wyposażenia sal wykładowych, pracowni, laboratoriów i innych obiektów
- pkt 7** Wykaz tematów prac dyplomowych uporządkowany według lat, z podziałem na poziomy oraz formy studiów
- pkt 8** Sprawozdania opiekunów praktyk, roku i kół naukowych
- pkt 9** Wykaz zatwierdzonych tytułów prac dyplomowych z profilu praktycznego, przewidzianych do obrony w roku akademickim 2020/2021
- pkt 10** Przykładowe bilanse punktów ECTS dla wybranych zajęć ilustrujące rozkład punktów uzyskiwanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczyciela akademickiego i pracy własnej studenta
- pkt 11** Strategia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii UKW oraz Strategia współpracy Instytutu Prawa i Ekonomii UKW z otoczeniem społecznym i gospodarczym

Załącznik nr 3. Nieujęte wcześniej informacje o zmianach bezpośrednio związanych z kierunkiem studiów, dotyczących programu studiów, nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia oraz infrastruktury naukowej i dydaktycznej, od przeprowadzenia przez zespół oceniający PKA oceny zakończonej uchwałą 385/2020 z dnia 2 lipca 2020 do otrzymania zawiadomienia o powtórnej ocenie programowej w dniu 4 marca 2021, w tym wynikających ze zmian przepisów prawa

KRYTERIUM 4.

Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Od 1 października 2019 r. pracownicy Instytutu Prawa i Ekonomii, którzy wskazali jako dyscyplinę naukową ekonomia i finanse, zbudowali Katedrę Ekonomii (kierownik 2019/2020 dr hab. Mirosław Geise, prof. uczelni; od 1.10.2020: kierownik dr hab. Sławomir Kamosiński, prof. uczelni). Jest to rozwojowy i kompetentny zespół badaczy i dydaktyków, specjalistów z różnych obszarów ekonomii, dzięki czemu zespół jest przygotowany na wiele nowych wyzwań oraz okazji doskonalenia swojej pracy. Dodatkowym atutem zespołu jest to, że doświadczenie naukowe zdobywali oni w różnych ośrodkach naukowych kraju: Uniwersytet Gdański, Uniwersytet Mikołaja Kopernika, Akademia Leona Koźmińskiego, Uniwersytet Ekonomiczny w Poznaniu, Wyższa Szkoła Bankowa czy Politechnika Koszalińska. Pozwala to wypracować najlepsze rozwiązania przy budowie i udoskonalaniu Ekonomii na UKW.

Liczebność etatowej kadry z dziedziny ekonomia i finanse prowadzącej kształcenie na kierunku Ekonomia w roku akademickim 2020/2021 to 9 osób: 2 profesorów uczelni (j.w.), 7 adiunktów (dr Paweł Antoszak, dr Maryla Bieniek-Majka, dr Ewa Dziawgo, dr Ewelina Idziak, dr Agnieszka Szczepkowska-Flis, dr Aldona Uziębło, do 14.02.2021 dr Marcin Borsuk) oraz asystent (mgr Ewelina Augustynowicz).

Dodatkowo zajęcia na kierunku Ekonomia prowadzą etatowi pracownicy badawczo-dydaktyczni UKW, których zainteresowania naukowe i doświadczenie praktyczne pozwalają na pełne i kompleksowe zrealizowanie programu studiów i efektów uczenia się. W roku akademickim 2020/2021 to: 5 profesorów uczelni: dr hab. Maria Szatlach, dr hab. Marcin Skinder, dr hab. Janusz Wiśniewski, dr hab. Marek Mrówczyński, dr hab. Wojciech Torzewski; 11 doktorów: dr Tomasz Knepek, dr Agnieszka Kilińska-Pękacz, dr Katarzyna Chmielewska, dr Małgorzata Sikora-Gaca, dr Anita Kubanek, dr Karol Smoter, dr Dagmara Jaroszevska-Choraś, dr Anna Nowakowska, dr Tatiana Walkowiak, dr Magdalena Szczepańska, dr Kamila Piernik-Wierzbowska oraz 2 magistrów: mgr Miłosz Chruściel, mgr Celina Siermińska-Warczak, a także pracownicy Studium Języków Obcych i Tłumaczeń oraz Studium Wychowania Fizycznego i Sportu. W ramach umowy cywilnoprawnej seminarium prowadzi dr hab. Grażyna Voss, prof. UTP. W ramach współpracy z praktykami biznesu zajęcia prowadzi mgr Sabina Chwarścianek oraz mgr Joanna Karsznia.

Nowe konkursy, rozpisane wiosną 2020 roku pozwoliły powiększyć zasoby kadrowe Katedry Ekonomii o trzech nowych pracowników badawczo-dydaktycznych: doktora ekonomii, który ma doświadczenie praktyczne oraz dwóch asystentów, również praktyków. Zatrudniona 1 października 2020 roku mgr Ewelina Idziak uzyskała w marcu 2021 r. stopień doktora w dyscyplinie ekonomia i finanse w Wyższej Szkole Bankowej we Wrocławiu.

Planowane są kolejne konkursy, obecnie na stanowisko asystenta z doświadczeniem praktycznym z zakresu podatków.

Przydział zajęć dydaktycznych odbywa się na zasadzie badania zgodności kompetencji do prowadzenia określonego przedmiotu poprzez ocenę wiążącego się z tematyką zajęć dorobku naukowego. Brane jest także pod uwagę niezbędne doświadczenie praktyczne. Kadra badawczo-dydaktyczna permanentnie podnosi swoje kwalifikacje dydaktyczne, co potwierdza udział

w szkoleniach realizowanych w ramach projektu Innowacyjny Dydaktyk, kursach zdalnego nauczania oraz metodyki kształcenia zdalnego. Wykładowcy podnoszą także kompetencje zawodowe. Zajęcia praktyczne w przeważającej mierze prowadzą osoby, łączące pracę na UKW z działalnością zawodową. Zatwierdzanie osób prowadzących zajęcia, przy weryfikacji ich kwalifikacji i kompetencji odbywa się poprzez akceptację przez Radę Kolegium IV propozycji składanych przez zastępcę Dyrektora IPIE. Osoby zatrudniane na podstawie umów cywilnoprawnych dodatkowo są opiniowane przez Uniwersytecką Radę ds. Kształcenia

Realizacja zadania w zakresie upracticznienia prowadzonych zajęć dydaktycznych jest możliwa dzięki bogatemu doświadczeniu praktycznemu kadry. Wśród osób prowadzących zajęcia jest biegła rewident, członek zarządu, dyrektor regionalna w banku, główna księgowa, kierowniczką sprzedaży i logistyki, radca prawny, a także doradcy podatkowi, prawnicy czynnie wykonujący zawód, osoby prowadzące własną działalność gospodarczą, pracowniczka ZUS. Kompetencje naukowe i praktyczne kadry pracującej ze studentami ekonomii potwierdza także fakt zaangażowania poszczególnych pracowników badawczo-dydaktycznych w pracę organizacji skupiających profesjonalistów, takich jak: Polska Izba Biegłych Rewidentów, Polskie Stowarzyszenie Finansów i Bankowości, Polskie Towarzystwo Matematyczne, Polskie Towarzystwo Statystyczne, Polsko-Ukraińskie Towarzystwo Matematyczne, Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Bydgoszczy (Przewodniczący Rady Naukowej), Polskie Towarzystwo Ekonomiczne w Gdańsku, Stowarzyszenie Finansów i Rachunkowości na Rzecz Zrównoważonego Rozwoju (Wiceprezes Zarządu), Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział w Gdańsku (członek zarządu), Bydgoskie Towarzystwo Naukowe, Polskie Towarzystwo Historii Gospodarczej (członek zarządu), Stowarzyszenia Księgowych w Polsce Oddział w Bydgoszczy (prezes).

Obsadę zajęć kierunku Ekonomia w roku akademickim 2020/2021 oraz dorobek naukowy nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami na ocenianym kierunku, ich kompetencje i osiągnięcia dydaktyczne szerzej zaprezentowano w załącznikach elektronicznych.

Z dorobku naukowego pracowników Katedry Ekonomii w 2020r. należy wymienić:

L.p.	Tytuł	Wydawnictwo	Autor
1.	Stan i perspektywy rozwojowe Unii Europejskiej w badaniach	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	red. M. Geise, E. Dziawgo, A. Uziębło
2.	Uwarunkowania rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego w świetle badań	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	red. M. Geise, E. Dziawgo, A. Uziębło
3.	Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa	Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	red. A. Kubanek, A. Uziębło
4.	Idea zrównoważonego społeczeństwa wyzwaniem dla współczesnych innowacji społecznych	Transformacje. Pismo interdyscyplinarne - 2020, nr 1-2	P. Antoszak, współautor M. Gotowska
5.	Analiza zmian na rynku pracy w Polsce w latach 2009-2018	Myśl Ekonomiczna i Polityczna - 2020, nr 1	P. Antoszak
6.	Temporary Work as a Flexible Form of Employment	News Forms of Employment: Current Problems and Future Challenges: Springer	
7.	Zróżnicowanie wynagrodzeń w przemyśle w Polsce	Studia i Prace Kolegium Zarządzania i Finansów - 2020	
8.	Zróżnicowanie wynagrodzeń w województwie pomorskim	w: Wyzwania i kierunki działań w zakresie aktywności zawodowej na rynkach pracy w krajach Unii Europejskiej; Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego	

L.p.	Tytuł	Wydawnictwo	Autor
9.	he Dynamics of Horticultural Farm Numbers in Different Economic Size Classes and Changes in Their Income in 2007-2017	Annals of the Polish Association of Agricultural and Agribusiness Economists	M. Bieniek-Majka, współautor: M. Guth
10.	Buffer use and lending impact	Macprudential Bulletin - 2020, no 11	M. Borsuk
11.	Rola i znaczenie bankowości spółdzielczej w Unii Europejskiej	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	
12.	InSTA - integrated stress-testing approach at NBP. The past, present and future perspectives	Warszawa: Narodowy Bank Polski	M. Borsuk, współautor: O. Krzesicki
13.	Miary ryzyka systemowego dla Polski. Jak ryzyko systemowe wpływa na akcję kredytową banków?	Bank i Kredyt - 2020, Vol. 51, no 3	M. Borsuk, współautor: K. Kostrzewa
14.	Specyficzne czynniki ryzyka kredytowego w bankach spółdzielczych i komercyjnych	Bezpieczny Bank - 2020, nr 1 (78)	M. Borsuk, współautor: J. Markiewicz
15.	The Dark Side of the Bank Levy	w: IESEG Working Paper Series 2020-ACF-08 IÉSEG School of Management	M. Borsuk, współautor: O. Kowalewski, Jianping Qi
16.	Wpływ systemowych zmian własnościowych na stabilność finansową polskiego sektora bankowego	Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu, T. 64, nr 5	M. Borsuk, współautor: O. Kowalewski
17.	Wyzwania prawne i strukturalne implementacji oraz stosowania przepisów dyrektywy BRR w zakresie instrumentu bail-in	Bezpieczny Bank - 2020, nr 4	M. Borsuk, współautor: K. Klupa
18.	Influence of the Correlation Coefficient on the Risk of the Exchange Option	Eurasian Economic Perspectives. Proceedings of the 25th Eurasia Business and Economics Society Conference	E. Dziawgo
19.	The iron condor strategy in financial risk management	Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu	
20.	Ekonomiczny obraz Unii Europejskiej w handlu zagranicznym oraz wewnętrznym	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	
21.	Wybrane aspekty działalności przedsiębiorstw w Polsce w kontekście zjawiska finansjalizacji	Rozdział w monografii, CeDeWu	
22.	Zmiany w przedsiębiorstwach z kapitałem zagranicznym w województwie kujawsko-pomorskim	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	
23.	Potencjały rozwojowe województwa kujawsko-pomorskiego w porównaniach międzyregionalnych	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	M. Geise
24.	Sources of Competitive Advantages during the Industry 4.0 Revolution. Introduction to the Research on the Example of Selected Companies in the Healthcare Sector	International Journal of Business and Management Invention	

L.p.	Tytuł	Wydawnictwo	Autor
25.	Unia Europejska w globalnym wirze zmian. Wstęp do badań	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	
26.	Wybrane aspekty kształtowania struktury kapitałowej przedsiębiorstw	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	M. Geise, współautor M. Borsuk
27.	Przedsiębiorcy i przedsiębiorczość a recesja transformacyjna w Polsce po 1989 roku	Optimum. Economic Studies - 2021	
28.	Aktualne problemy zarządzania zespołem w organizacji. Wnioski płynące z analizy działalności praktyków biznesu	w: Kształtowanie i rozwój kompetencji pracowników - problemy i wyzwania, Akademicka Oficyna Wydawnicza Exit	
29.	Entrepreneurs and Entrepreneurship in the Exposé of the Prime Ministers: From Tadeusz Mazowiecki to Mateusz Morawiecki	Studia Historiae Oeconomicae - 2020, Vol. 38	
30.	Kujawsko-pomorska marka. Kreowanie wizerunku i marki regionu w oparciu o wybrane zasoby	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	S. Kamosiński
31.	Przemysł jako problem badawczy z punktu widzenia historii gospodarczej	w: Historia gospodarcza. Problemy i metody. Studia w stulecie powstania poznańskiej szkoły historii gospodarczej, Wydawnictwo Uniwersytetu Adama Mickiewicza	
32.	Reklama w prasie dwudziestolecia międzywojennego jako narzędzie kreowania nowoczesnego konsumenta i modernizacji życia codziennego	w: Przemiany modernizacyjne w Drugiej Rzeczypospolitej, Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego	
33.	Europa dwóch prędkości - ocena w kontekście kreatywnej destrukcji	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	Szczepkowska-Flis; współautor: A. Kozłowska
34.	Rachunkowość - w poszukiwaniu granicy między rzeczywistością a iluzją. Studium przypadku OPONEO.PL S.A.	Rozdział w monografii; Uniwersytet Kazimierza Wielkiego	A. Uziębło

KRYTERIUM 5.

Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Zasoby Biblioteki UKW na dzień 31.12.2020 obejmowały łącznie **807 502** jednostek bibliotecznych. Księgozbiór każdej z dziedzin jest systematycznie powiększany poprzez zakupy, dary i wymianę. Do chwili obecnej opisy 86% zbiorów zostały włączone do systemu bibliotecznego Horizon, co umożliwia czytelnikom zamawianie ich zarówno na terenie biblioteki, jak i z dowolnego komputera podłączonego do Internetu. W strefie Wolnego Dostępu użytkownicy mają możliwość bezpośredniego dostępu do najnowszych i najbardziej poczytnych książek. Do 31 grudnia 2020 roku zgromadzono łącznie w tym obszarze **144 275** woluminów. Zasoby pogrupowane są według kolekcji oznaczonych kolorami, które ułatwiają czytelnikom odnajdywanie właściwych obszarów wiedzy.

Zasoby Biblioteki zawierają **12297** woluminów z zakresu nauk ekonomicznych i nauk o finansach, z tego około **2 905** dostępnych jest w Strefie Wolnego Dostępu.

Z czasopism w wersji drukowanej, zarówno polskich jak i zagranicznych, można korzystać w Czytelni Oddziału Czasopism. W bibliotece z zakresu nauk ekonomicznych i nauk o finansach i zarządzaniu posiadamy **96** tytułów czasopism i serii wydawniczych.

Dzięki Wirtualnej Bibliotece Nauki użytkownicy mają możliwość korzystania ze źródeł elektronicznych. W 2020 roku UKW posiadała dostęp do pełnotekstowych i bibliograficznych baz danych: Ebsco, Science Direct, Springer, Wiley Online Library, PsycARTICLES, Web of Science, Scopus, Legalis. Dostęp do tych zasobów możliwy jest z jednego z 62 komputerów podłączonych do Internetu dostępnych w budynku Biblioteki, jak również z osobistych urządzeń użytkowników, zarówno na terenie uczelni jak i zdalnie, poza siecią UKW.

Ekonomia: liczba tytułów czasopism i książek tematycznych dostępnych elektronicznie

Baza	Czasopisma	Książki
Ebsco	609	-
Wiley Online	200	-
Science Direct	142	62
Springer Link	104	7781
Razem	1055	7843

Instytut Prawa i Ekonomii posiada obecnie dwie pracownie komputerowe (wcześniej: jedną). Wyposażone są one w komputery PC z systemami Windows 10. W każdej pracowni znajduje się 20 stanowisk komputerowych (jednostka centralna i monitor) wyposażonych w procesory Intel Core i3 i i5 oraz 8GB pamięci RAM. Wszystkie stanowiska wpięte są do uczelnianej sieci komputerowej mającej dostęp do sieci Internet (via wysokiej klasy i o dużej przepustowości lokalne przełączniki sieciowe). Istnieje możliwość podłączenia dodatkowych jednostek (wolne miejsca w przełącznikach). Planowana jest rozbudowa pomieszczenia pomiędzy pracowniami z przeznaczeniem na komputery o wolnym dostępie przez studentów Instytutu. Planowane jest otwarcie kolejnej pracowni, co jest związane z dodatkowymi zajęciami laboratoryjnymi dla Ekonomii (programy finansowo-księgowe w praktyce).

Na komputerach zainstalowane jest dedykowane oprogramowanie wykorzystywane w praktycznym procesie kształcenia (min. Płatnik, System Informacji Prawnej LEGALIS online, Office 365, etc.).

KRYTERIUM 6.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Ekonomia, realizując program kształcenia w oparciu o profil praktyczny, kładzie duży nacisk na zacieśnianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Dotyczy ona dwóch uzupełniających się przestrzeni: pierwszej, mającej wpływ na kształtowanie programu studiów, oraz drugiej, pozwalającej na kontakty z podmiotami zewnętrznymi. Obie formy pozwalają rozbudowywać i modyfikować program studiów, dostosowując go do zmiennych wymogów rynkowych, budować wizerunek jednostki w środowisku społeczno-gospodarczym i rozszerzać oraz uzupełniać kompetencje i umiejętności studentów nabywane w trakcie studiów.

Efektom kooperacji są systematycznie organizowane spotkania z ekspertami, praktykami, w murach uczelni, a od czasu ograniczeń związanych z pandemią, on-line za pomocą platformy MS Teams. Te spotkania cieszą się dużym zainteresowaniem studentów, jak i pozostałych pracowników badawczo-dydaktycznych, gdyż prelegenci poruszają wszechstronny zakres tematyczny, a przedstawiane przez nich kwestie są komplementarne do treści przekazywanych podczas realizacji programu studiów. Dużym zainteresowaniem cieszyły się między innymi następujące wydarzenia (pozostałe wydarzenia i szczegółowe informacje [link](#)):

- „Stres zawodowy w korporacjach”, dr Katarzyna Białczyk, prowadząca badania w zakresie stresu zawodowego wśród managerów sektora bankowego (22.10.2019r.);
- „Warsztaty z wypełniania deklaracji podatkowych”, dr Paweł Sz wajdler (17.11.2020);
- „Społeczna odpowiedzialność biznesu – prawo, biznes i społeczeństwo”, Krzysztof Trzciński (24.11.2020);
- „Kadry i płace to nie tylko wypłata, czyli czym się zajmuje kadrowa w browarze?”, Danuta Kosikowska, specjalistka w zakresie kadr i płac, kierownikiem działu Kadr i Płac w Browarze AMBER w Bielkó wku (03.12.2020r.);
- „Sukces internacjonalizacji przedsiębiorstw: przypadek czy świadoma kontynuacja indywidualnej ścieżki rozwoju? Analiza empiryczna na podstawie polskich i niemieckich firm produkcyjnych”, dr Anna M. Steinkamp, ekonomistka i socjolożka z Europejskiego Uniwersytetu Viadrina w Niemczech (07.12.2020r.);
- „Podstawy prawa konkurencji i jego stosowanie w sektorze telekomunikacyjnym”, Marcin Warczak, pracownik Komisji Europejskiej, Dyrekcji Generalnej ds. Sieci Komunikacyjnych, Treści i Technologii (09.12.2020r.);
- „Praktyczne aspekty zakładania jednoosobowej działalności gospodarczej”, Tomasz Balcerak, doradca podatkowy i Associate Partner w warszawskim oddziale Rödl & Partner; (10.12.2020r);
- „Biegły rewident - pasjonujący zawód czy życie na krawędzi?”, Monika Matyszewska, biegła rewident, zastępca prezesa Regionalnej Rady RO PIBR w Gdańsku, członek Zarządu SKwP o/o w Gdańsku, Prezes Towarzystwa Audytorskiego „Booking Service” Spółka z o.o. w Gdańsku (10.12.2020r.);
- „Aktywizacja zawodowa i dostępne formy wsparcia”, Paulina Molenda, pracownik Urzędu Marszałkowskiego Województwa Kujawsko – Pomorskiego (14.12.2020r.);
- „Jakościowe narzędzia doskonalenia”, prof. dr hab. inż. Alina Matuszak-Flejszman, akredytowana (IQNet i PCA) trenerka auditorów wiodących systemu zarządzania środowiskowego według ISO 14001 oraz systemu ek zarządzenia i audytu EMAS, Członek Międzynarodowego Komitetu Normalizacyjnego ISO/TC 207 oraz Polskiego Komitetu Normalizacyjnego i ekspert w zakresie zarządzania środowiskowego (15.12.2020r.);
- „Dlaczego wybrałem markę McDonald’s? - o doświadczeniach franczyzobiorcy”, Wojciech Szpila, franczyzobiorca McDonald’s od 1.11.1996r. (19.01.2021r);
- „Pieniądze ze świata całego” – warsztaty, mgr inż. Grzegorz Grosskreutz (10.03.2020 r.);
- „Podejmowanie decyzji ekonomicznych w świetle badań neuropsychologicznych i teorii psychologicznych, czyli... w której części mózgu mieszkają pieniądze i dlaczego nie chcą

przeprowadzić się do portfela", mgr Joanna Sikora-Alicka, analityk, kierownik działu kontrolingu, psycholog (17.03.2020r).

W kwietniu i maju planowane są m.in. wykłady/warsztaty na następujące tematy: „Samochody zabytkowe jako inwestycje alternatywne w czasie kryzysu” (dr P. Majewski, Instytut Finansów WSB, członek zarządu Automobilklub Toruński), „Pracownik w sporze z pracodawcą. Sposoby dochodzenia swoich praw” (mgr Celina Siermińska-Warczak, radca prawny), „Filmowy wizerunek maklera papierów wartościowych versus rzeczywistość” oraz „Zagadnienia prawne i ekonomiczne dotyczące manipulacji instrumentami finansowymi” (dr Paweł Szwałdler, radca prawny, licencjonowany makler papierów wartościowych), „Magia kadr i płac – kalkulatory wynagrodzeń w praktyce” (mgr Anna Drózd, biegła rewident, ekspert ds. kadr i płac).

21 września 2020 r. odbyła się **Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa”** [link](#). To wydarzenie miało funkcję komplementarną, gdyż zaangażowało nie tylko praktyków, specjalistów, pracowników badawczo-dydaktycznych z wielu ośrodków akademickich, ale także studentów. W sesji głównej wzięli udział goście honorowi: dr hab. Grażyna Voss, prof. Uniwersytetu Technologiczno-Przyrodniczego, prezes Stowarzyszenia Księgowych w Polsce, Oddział Okręgowy w Bydgoszczy, mgr Mariusz Jaroniewski, Dyrektor Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bydgoszczy, mgr Monika Matyszewska, zastępca prezesa Regionalnej Rady Regionalnego Oddziału Polskiej Izby Biegłych Rewidentów w Gdańsku. Pokonferencyjna monografia [link](#) została wydana w 2020r. przez Wydawnictwo UKW.

8 marca 2021r. odbyła się **Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Kobieta i Prawo”** [link](#), na której swoje referaty zaprezentowało czterech pracowników Katedry Ekonomii. Tematyka konferencji posiada wiele przymiotów pozwalających objąć ją naukowym namysłem. Po pierwsze, prawo inaczej traktowało i traktuje kobiety w porównaniu z mężczyznami, co w przeszłości najczęściej oznaczało gorszą ich pozycję prawną, zaś aktualnie ma to być wyrażane w ich uprzywilejowaniu, co jednak nie jest wcale oczywiste. Po drugie, właśnie ta nieoczywistość, a nadto zmienność prawa w tym zakresie otwiera nowe przestrzenie do naukowych rozważań i dzielenia się ich rezultatami w formie naukowego dyskursu. Po trzecie, z pewnością wiele pozostaje w tym względzie do dostrzeżenia i do zrobienia na gruncie prawnym, w tym co do kwestii kontrowersyjnych lub niejednoznacznych. Patronatami honorowymi konferencję objęli Rzecznik Praw Obywatelskich, Prezydent Miasta Bydgoszczy oraz Okręgowa Rada Adwokacka w Bydgoszczy; natomiast Patronami medialnymi byli: TVP3 BYDGOSZCZ, Gazeta Wyborcza, Edukacja Prawnicza oraz Radio Uniwersytet.

18 maja 2021r. odbędzie się **Ogólnopolska Konferencja Naukowa „Prawo - sprzymierzeniec czy wróg przedsiębiorcy?”** [link](#). Tematyka konferencji jest w założeniu zdecydowanie interdyscyplinarna, gdyż zamiarem organizatorów jest rozważenie statusu przedsiębiorcy w różnych gałęziach prawa. Działanie gospodarki i obrót towarowo-pieniężny nie byłyby możliwe bez istnienia prawa. Każdy przedsiębiorca jest w swojej działalności w znacznej części determinowany obowiązującymi regulacjami prawnymi. Przy tym z problemem uczestnictwa przedsiębiorcy w obrocie wiąże się nie tylko stosowanie regulacji cywilnoprawnych. Status przedsiębiorcy w nie mniejszym stopniu wyznaczają regulacje prawa administracyjnego, finansowego, a także karnego, a przy tym oczywistym punktem wyjścia są normy prawa konstytucyjnego. Jednocześnie uwzględnić należy normy prawa unijnego. W ramach tych zagadnień w jednakowym stopniu analizie podlega prawo materialne i prawo procesowe.

Niebagatelny wpływ na status przedsiębiorców i funkcjonowanie gospodarki wywarło uchwalenie w 2020 r. incydentalnych przepisów związanych z epidemią SARS-CoV-2, których przykładem są choćby szczególne uregulowania z zakresu prawa restrukturyzacyjnego.

W czerwcu 2021 planowana jest **ogólnopolska studencka konferencja „Prawne i ekonomiczne aspekty pandemii COVID-19”**, organizowana przez Koło Naukowe New Generation of Financiers (NGF) oraz Koło Naukowe Prawo&Biznes.

Do współpracy ze środowiskiem społeczno-gospodarczym Instytutu zaliczyć także należy **projekt „Nowoczesny Uniwersytet”** [link](#), który w 2021 roku obejmuje III i II rok Ekonomii.

Projekt powstał w odpowiedzi na zgłoszony przez NCBiR konkurs nr POWR.03.05.00-IP.08-00-PZ2/17 na Zintegrowane Programy Uczelni w ramach Ścieżki II, Działanie 3.5 Zarządzanie w instytucjach

szkolnictwa wyższego, Oś III Szkolnictwo wyższe dla gospodarki i rozwoju Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020. Termin realizacji od 1 października 2018 r. do 28 lutego 2022 roku.

Projekt obejmuje m.in. szkolenia, staże, wizyty studyjne, dodatkowe zajęcia z pracodawcami dla studentów. Jego celem jest m.in. podniesienie kompetencji studentów UKW z kierunku Ekonomia odpowiadających potrzebom gospodarki, rynku pracy i społeczeństwa. Wszyscy studenci objęci modulem podnoszenia kompetencji uczestniczą w warsztatach realizowanych przy współpracy z potencjalnymi pracodawcami, odzwierciedlających rzeczywiste warunki pracy charakterystyczne dla danej branży zgodnej z kierunkiem kształcenia, w szkoleniach, wykraczających poza program studiów, w 2 dniowych wizytach studyjnych w firmach/podmiotach zgodnych z kierunkiem kształcenia i ścieżką kompetencyjną oraz w miesięcznych płatnych stażach.

Studenci z kierunku Ekonomia zostali zrekrutowani w ramach III edycji projektu. Odbywają oni w miesiącach grudzień – maj zajęcia projektowe z opiekunem ze strony Uczelni oraz opiekunem ze strony firmy. W projekcie biorą udział firmy z regionu, których przedstawiciele wspierali studentów swoją wiedzą i doświadczeniem. Po przekazaniu wiedzy teoretycznej (opiekun ze strony Uczelni) uczestnikom przekazana zostanie wiedza praktyczna (opiekun ze strony firmy). Po odbyciu spotkań będą miały miejsce wizyty studyjne w firmach, a po ich odbyciu płatne staże. Zagadnienia poruszane w ramach spotkań i wizyt studyjnych dotyczyć będą tematów:

- „Wielopokoleniowość w organizacji - szanse i zagrożenia na przykładzie Agnat Sp. z o.o.”,
- „Jakość pracy i warunki pracy w trakcie home office. Skutki dla pracowników, pracodawców i organizacji”,
- „Analiza zachowań konsumenckich i marketing on-line na przykładzie przedsiębiorstwa Agnat Sp. z o.o.”

Studenci po zdobyciu podstawowych informacji rozpoczną staże, podczas których wdrożą wcześniej przygotowane rozwiązania.

IPiE przyjęło też dokument określający „**Strategię współpracy Instytutu Prawa i Ekonomii UKW z otoczeniem społecznym i gospodarczym na lata 2020-2024**” (załącznik nr 2, pkt 11). W ramach prowadzonych przez Instytut kierunków studiów współpraca z interesariuszami jest niezbędnym źródłem wiedzy praktycznej, oceny potrzeb pracodawców oraz prowadzenia dialogu społeczno-gospodarczego między przedstawicielami społeczności akademickiej z otoczeniem biznesu. Wśród celów strategia wskazuje m.in. podejmowanie wspólnych przedsięwzięć badawczych oraz dydaktycznych z podmiotami otoczenia społecznego i gospodarczego, dostosowywanie oferty edukacyjnej i szkoleniowej do potrzeb rynku pracy, prowadzenie działalności popularnonaukowej i kulturalnej oraz rozwijanie współpracy ze szkołami średnimi regionu kujawsko-pomorskiego.

Ścisła współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym pozwala sprostać nowym wyzwaniom i przynosi obustronne korzyści. Dla Instytutu Prawa i Ekonomii jest źródłem wiedzy i doświadczenia, umożliwia kreowanie jego marki, podnosi atrakcyjność projektów badawczych, a także pozwala realizować praktyczny aspekt kształcenia. Z kolei podmioty współpracujące z Instytutem mogą korzystać z jego kapitału intelektualnego, zyskują wpływ na ofertę kształcenia dostosowaną do potrzeb rynku i ich oczekiwań, jak również wsparcie merytoryczne dla ich działalności. W świetle powyższego oczywista staje się potrzeba pozostawiania Instytutu Prawa i Ekonomii otwartym na otoczenie gospodarcze i społeczne oraz konieczność dążenia do wzmocnienia partnerskich relacji ze środowiskiem biznesu i stworzenia z nim trwałych ram współpracy.

KRYTERIUM 7.

Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Pogłębianie umiędzynarodowienia w obszarze dydaktyki oraz działalności naukowej pracowników i studentów stanowi jeden z priorytetowych kierunków działalności Instytutu. IPIE przyjął i realizuje dokument „**Strategia umiędzynarodowienia działalności dydaktycznej i naukowej Instytutu Prawa i Ekonomii UKW**” (załącznik nr 2, pkt 11). W związku z zawieszeniem wyjazdów zagranicznych z powodu epidemii, wypracowano inne możliwości podnoszenia umiędzynarodowienia procesu kształcenia.

Od roku 2020/21 Instytut umożliwia studentom **uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych w językach obcych**, prowadzonych dla studentów zagranicznych studiujących na UKW w ramach programu Erasmus+ (m.in. Information and Communication Technology, Statistics). W języku angielskim prowadzone są przez prelegentów zagranicznych otwarte wykłady. Instytut włącza bowiem w proces dydaktyczny wykładowców z uczelni zagranicznych poprzez organizowanie wizyt i staży dydaktycznych wykładowców z uczelni partnerskich oraz spotkań z praktykami związanymi z podmiotami o charakterze międzynarodowym. Dla studentów przygotowano **wykłady, prowadzone przez zagranicznych wykładowców**; w 2020r: **dr Anna Hurzhii**, 2021r.: **prof. María Ángeles Cuadrado Ruiz (Hiszpania), mgr Enes Yorukoglu (Turcja), prof. Fernando Simón Yarza (Hiszpania)**. Aktualna lista międzynarodowych spotkań dla studentów IPIE oraz spotkań z praktykami biznesu, wraz z tematami wykładów i charakterystyką wykładowców znajduje się na stronie IPIE [link](#).

Dodatkowo, od roku akademickiego 2020/21 **częściowo w języku angielskim prowadzone są dwa przedmioty** (Negocjacje i mediacje oraz Komunikacja interpersonalna).

Rozbudowano też ofertę przedmiotów w języku angielskim dla studentów programu Erasmus+ (wcześniej kilka, a obecnie kilkanaście przedmiotów, m. in. Statistics, Probability and Statistical Methods in Economy, Methods of Service Design Thinking, International banking, Mathematics in Economics, Principles of Microeconomics, Econometrics, History of Economic Thought, Innovation for Entrepreneurs - From Idea to the Marketplace, Capitalism and its Critics, Negotiations in business and administration, The economy of contemporary Poland).

W ramach Instytutu w marcu 2021 r. **zainicjowano powstanie Koła Naukowego Ekonomicznego i Prawniczego Języka Obcego**; jego celem będzie umożliwienie studentom pogłębienia znajomości specjalistycznego słownictwa.

Wykładowcy Ekonomii, ze względu na pandemię, mieli ograniczone możliwości aktywności zagranicznych. Zestawienie najnowszych aktywności przedstawia tabela.

Aktywność	Miejsce
Grant	Moderisierungsblockaden in Wirtschaft und Wissenschaft dr DDR; Bundesministerium für Bildung und Forschung Europa Universität Viadrina; Universität Bremen; realizowany do 2022 z przedłużeniem z powodu pandemii o jeden rok
Wyjazdy badawcze	Europejski Bank Centralny we Frankfurcie, wyjazd stażowy w Europejskim Banku Centralnym (od kwietnia 2020 roku, przedłużony na kolejny rok w grudniu 2020).
Wykłady	Europejski Uniwersytet Viadrina we Frankfurcie nad Odrą, semestr zimowy 2020/2021, zajęcia cykliczne 30h

Jeszcze przed otrzymaniem pisemnych zaleceń PKA, kierując się wskazówkami, udzielonymi w trakcie wizytacji, wprowadzono wymóg korzystania ze źródeł obcojęzycznych w pracach dyplomowych (obowiązywał już studentów broniących się w czerwcu 2020r.) [link](#).

KRYTERIUM 8.

Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Koła naukowe pomimo pandemii kontynuują działalność; jej efekty przedstawiono w sprawozdaniach opiekunów kół naukowych (załącznik nr 2, pkt 8).

Koło Naukowe New Generation of Financiers (NGF) [link](#) jako największe osiągnięcie może wskazać współorganizację we wrześniu 2020r., wraz z Kołem Naukowym Prawo&Biznes ([link](#), w którym także biorą udział studenci ekonomii), Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pt. „Przedsiębiorstwo i jego otoczenie. Wyzwania współczesnej ekonomii, finansów i prawa” [link](#). Pokonferencyjna monografia [link](#) została wydana w 2020r. przez Wydawnictwo UKW. Obecnie organizowana jest kolejna konferencja, planowana na czerwiec 2021 r., pt. „Prawne i ekonomiczne konsekwencje pandemii COVID-19”; towarzyszyć jej będzie monografia pod red. dr Anity Kubanek i dr Aldony Uziębło (prace przeszły już recenzję wewnętrzną). Konferencja pozwala studentom zaprezentować wyniki ich badań naukowych, a dyskusja nad pracami oraz uwagi recenzentów zachęcają do kolejnych publikacji, a nawet studiów III stopnia. Absolwent kierunku ekonomia i uczestnik poprzedniej konferencji, p. Paweł Błoński podjął studia doktoranckie w SGH w Warszawie; także obecny prezes Koła NGF, p. Karol Orzeszak ma liczne publikacje i wiąże swoją przyszłość z nauką. Koło spotyka się na dyskusjach, studenci wskazują interesujące ich tematy spotkań z praktykami oraz wychodzą z inicjatywą innych działań (np. koło naukowe związane z językiem obcym). W tym semestrze m.in. odbędzie się warsztat z psychologiem, w ramach którego członkowie koła zbadają swoją skłonność do podejmowania ryzyka oraz liczne „spotkania zewnętrzne” (np. Rynek nieruchomości oczami studenta, organizowany przez Program Nowoczesne Zarządzanie Biznesem – planowany jest cykl 5 spotkań).

Koło Naukowe Ekonomii [link](#) zorganizowało w marcu 2020r. warsztat „Pieniądze ze świata całego” poprowadzone przez mgr inż. Grzegorza Grosskreutz.

Członkowie **Koła Naukowego Inwestycji i Rynku Finansowego** [link](#) biorą udział w Konkursie Score Hunter 2021 zima KN UKW Bydgoszcz.

W ramach wsparcia osób z niepełnosprawnościami realizowany jest projekt, koordynowany przez Dział ds. Osób z Niepełnosprawnościami, „Uniwersytet Równych Szans”; m.in. na UKW powstała wypożyczalnia sprzętu dla osób z niepełnosprawnościami [link](#). Studenci oraz pracownicy UKW mogą skorzystać z takich sprzętów, jak: tablet iPad (7th Generation) wraz z iPencil, dyktafon Olympus LS-P4/WS-852, mikrofon kierunkowy do dyktafonu Olympus ME-31, powiększalnik elektroniczny RUBY XL HD, monitor brajlowski Focus 40 Blue.

KRYTERIUM 9.

Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

UKW prowadzi otwartą politykę informacyjną, pozwalającą na utrzymanie stałego kontaktu z różnymi grupami interesariuszy. Publiczny dostęp do informacji jest zapewniony za pośrednictwem witryn internetowych: Uczelni [link](#), w Biuletynie Informacji Publicznej [link](#), oraz Instytutu Prawa i Ekonomii (w stosunku do poprzedniej, strona uległa znacznej rozbudowie i uszczegółowieniu): [link](#). Są tu zarówno kluczowe informacje dla studentów (w tym harmonogramy zajęć, tematyka i procedury prac dyplomowych, wykłady otwarte, wnioski, inne procedury, informacje o praktykach), jak i oferta dydaktyczna oraz dane o samym instytucie i jego pracownikach (struktura, władze itp.). Powyższe informacje są stale monitorowane i na bieżąco uaktualniane.

Także strona Kolegium IV [link](#) uległa przebudowie; czytelnie prezentuje m.in. procedury, wnioski dla studentów, funkcjonowanie Biura Obsługi Studentów (wcześniej: dziekanat) czy wyniki ankietyzacji.

KRYTERIUM 10.

Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Uczelnianą politykę w zakresie kształcenia koordynuje **Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia** (URK), opracowując strategię rozwoju Uczelni w zakresie jakości kształcenia. URK nadzoruje zgodność prowadzonych w Uczelni kierunków z wymogami określonymi w przepisach zewnętrznych oraz wewnętrznych, sposób potwierdzania efektów uczenia się, a także upowszechnianie wyników analiz jakości kształcenia. URK działa na podstawie Zarządzenia Nr 21/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29.10.2019 r. [link](#) oraz Regulaminu Studiów (§ 4), przyjętego Uchwałą Nr 25/2019/2020 Senatu UKW z dnia 26.04.2020 r., obowiązującego od 1 października 2020 [link](#).

Zadania wynikające z SZJK na poziomie ogólnouczelnianym realizują m.in.: Rektor, Senat, Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia, Uniwersytecka Rada ds. Kształcenia. Zgodnie z Zarządzeniem 39/2019/2020 Rektora UKW z dnia 30.01.2020 r. w sprawie organizacji procesu kształcenia [link](#) na poziomie Instytutu Prawa i Ekonomii zadania wykonują Zastępca Dyrektora IPiE ds. ekonomii oraz Rada Kierunku Ekonomii.

W Instytucie Prawa i Ekonomii polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów są realizowane zgodnie z postanowieniami Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora UKW z dnia 10.01.2021 w sprawie funkcjonowania Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia (SZJK) w UKW [link](#).

Zastępca Dyrektora IPiE ds. ekonomii ogłasza m.in. obsadę zajęć wg ustawowych regulacji, proporcji i kompetencji kadry pracowników badawczo-dydaktycznych zgodnie z profilem praktycznym, ustala różnice programowe, harmonogramy egzaminów, powołuje opiekunów praktyk zawodowych, dba o terminowe podawanie do wiadomości studentów: planu studiów, rozkładów zajęć, sylabusów, wyników sesji egzaminacyjnej i zaliczeń zgodnie z § 8 Regulaminu studiów UKW [link](#).

Rada Kierunku Ekonomia działa w oparciu o Zarządzenie Nr 19/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29.10.2019r. [link](#). W skład Rady wchodzi, oprócz wykładowców, przedstawiciel studentów oraz interesariusze zewnętrzni [link](#) Rada Kierunku zgodnie z § 7 Regulaminu studiów UKW projektuje proces kształcenia, m.in. przygotowuje propozycje zmian w programach studiów, określa zasady odbywania i zaliczania praktyk zawodowych, szczegółowe zasady procesu dyplomowania, w tym przygotowania i oceny prac dyplomowych oraz przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Kolegium IV to jednostka organizacyjna, przeznaczona do obsługi procesu dydaktycznego i zapewnienia jakości kształcenia; kierownikiem jest Dyrektor Kolegium IV. Rada Kolegium organizuje i monitoruje proces kształcenia m.in. dla kierunku Ekonomia, zgodnie z § 5 Regulaminu studiów. Wśród zadań Rady jest analiza i akceptacja zbiorczego sprawozdania z funkcjonowania SZJK w Kolegium za każdy rok akademicki, a także analiza wniosków naprawczych i doskonalących jakości kształcenia. Regulamin Rady Kolegium stanowi Załącznik Nr 1 do Zarządzenia Nr 20/2019/2020 Rektora UKW z dnia 29.10.2019 r. [link](#).

Program studiów i propozycje jego zmian wnosi Rada Kierunku. W programie uwzględnia się wnioski z analizy zgodności efektów uczenia się z potrzebami rynku pracy oraz wnioski z analizy wyników monitoringu, jak również ewentualne wnioski koordynatorów przedmiotów (zmiany efektów, liczby godzin, punktów ECTS itp.). Po zaopiniowaniu przez Radę Kolegium IV jest on przedkładany do zaopiniowania Uniwersyteckiej Radzie ds. Kształcenia, a następnie zatwierdzany przez Senat. Takí proces miał miejsce podczas modyfikacji efektów uczenia się związanych z zaleceniami PKA w roku akademickim 2019/2020.

Zgodnie z § 6 Zarządzenia Nr 41/2020/2021 Rektora Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z dnia 10 stycznia 2021 roku [link](#) program studiów na kierunku Ekonomia jest monitorowany w sposób ciągły. Ocena programu studiów i potrzeby jego modyfikacji opierają się przede wszystkim na analizie uwag koordynatorów modułów (przekazywanych Zastępcy Dyrektora), ankiet ewaluacyjnych (przeprowadzanych na podstawie Zarządzenia Nr 46/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2.03.2020 r. [link](#)) oraz wyników hospitacji (przeprowadzanych na podstawie Regulaminu hospitacji zajęć dydaktycznych

w IPIE z dnia 15.10.2020 r.). Analizowane są również decyzje studentów w zakresie wyboru modułów, w tym seminariów dyplomowych, a także wnioski i postulaty interesariuszy zewnętrznych i wewnętrznych oraz opinie opiekunów z miejsc praktyk.

Wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na Ekonomii mają grupy interesariuszy wewnętrznych, w tym studenci i pracownicy oraz grupy interesariuszy zewnętrznych.

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 46/2019/2020 Rektora UKW z dnia 2.03.2020 r. w sprawie ustalenia ogólnouczelnianej procedury ankietyzacji jakości kształcenia [link](#) prowadzona jest ewaluacja jakości kształcenia w oparciu o ankiety kierowane do studentów. Przedmiotem procedury ankietyzacji jest także przedkładanie informacji na temat jej wyników Dyrekcji IPIE oraz podejmowanie działań służących poprawie jakości kształcenia w obszarach takich, jak: organizacja zajęć i sposób ich prowadzenia, klimat społeczny zajęć, dostrzegane korzyści z udziału w zajęciach oraz oceny efektów uczenia się.

Zastępca Dyrektora IPIE ds. ekonomii przekazuje osobom prowadzącym zajęcia informacje o udostępnieniu w systemie USOSweb wyników ankietyzacji zajęć i przeprowadza analizę tych wyników, z której wnioski przekazywane są następnie Radzie Kierunku Ekonomia. Zastępca Dyrektora ds. ekonomii prowadzi także na jej podstawie działania zmierzające do podnoszenia jakości pracy dydaktycznej i środowiska kształcenia. Wyniki analizy ankiet ewaluacyjnych stanowią także podstawę podejmowanych działań naprawczych, np. zmian w obsadzie zajęć czy metodach weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się.

Rada Kolegium uwzględnia wnioski z ewaluacji w doskonaleniu jakości kształcenia.

Na poziomie Uniwersytetu Prorektor ds. Studenckich i Jakości Kształcenia nadzoruje i wdraża zadania wynikające z procedury ankietyzacji oraz wykorzystuje wyniki tych badań do poprawy jakości kształcenia. Realizację procesu ankietyzacji koordynuje na poziomie Kolegium Dyrektor Kolegium IV, która sprawozdaje radzie kolegium zbiorcze wyniki ankietyzacji i przekazuje je samorządowi studentów.

Szczegółowy harmonogram działań w zakresie realizacji procedury ankietyzacji został zawarty w Załączniku nr 1 do wskazanej Procedury [link](#). Uwzględnia on nie tylko role i zadania wskazanych podmiotów, czas wykonywania poszczególnych działań, z podziałem przedmiotowym na trzy obszary, tj. przeprowadzanie ankiet, upowszechnianie zebranych wyników oraz doskonalenie jakości kształcenia w oparciu o wyniki ankietyzacji, ale także faktyczną możliwość realizacji poszczególnych etapów, z uwzględnieniem organizacji roku akademickiego i celu, jakim jest efektywne wykorzystanie wyników uzyskanych w procesie ankietyzacji.

Studenci wpływają na doskonalenie i realizację programu studiów poprzez selekcję modułów do wyboru, w tym seminariów dyplomowych, ocenę realizacji procesu kształcenia w ankietach, udział w pracach Rady Kierunku Ekonomii, a także przez korzystanie z przewidzianego w § 18 ust. 2 pkt 2 – 4 Regulaminu studiów UKW [link](#) prawa zgłaszania do władz Uniwersytetu postulatów dotyczących m.in. programu kształcenia, w tym programu i planu studiów.

Pracownicy wpływają na programy poprzez zgłaszanie uwag w raportach składanych przez koordynatorów modułów, tworzenie listy propozycji modułów do wyboru, w tym seminariów oraz udział w pracach Katedry Ekonomii i Rady Kierunku.

Interesariuszami zewnętrznymi mającymi wpływ na doskonalenie i realizację programu studiów na Ekonomii są praktycy biznesu. Wykorzystują oni wiedzę z praktyki gospodarczej podczas spotkań Rady Kierunku, ale również są na bieżąco informowani o planowanych zmianach poprzez rozmowy telefoniczne i korespondencję mailową. Przydatne są też informacje uzyskane od podmiotów przyjmujących studentów na praktyki.

W IPIE dokonuje się analizy ocen i zaleceń PKA wynikających z poprzedniej kontroli, a także raportów kierunku Ekonomia w innych uczelniach oraz kontroli innych kierunków na UKW, sprawozdań z corocznej oceny funkcjonowania IPIE oraz Kolegium IV UKW, informacji na temat rozwiązań podejmowanych przez krajowe oraz zagraniczne instytucje szkolnictwa wyższego w dziedzinie jakości kształcenia pozyskiwanych z różnych źródeł, w tym ze stron internetowych, publikacji, spotkań i organizowanych szkoleń.

(Pieczęć uczelni)

.....
(podpis Rektora UKW)

.....
(podpis Dyrektora IPIE)

.....
(podpis Zastępcy Dyrektora IPIE ds. ekonomii)

Bydgoszcz, dnia 9 kwietnia 2021